

Hevesvármegye

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

TARTALOM:

Dr. Kürli Menyhért tankerületi kir. főigazgató, az egri ciszterci gimnázium igazgatója: A diplomás fiatalok elhelyezéséről.

Koglevich Gyula gróf országgyűlési képviselő: A gabonaraklárház és gabonamárkázás kérdéséhez.

Hodossy Gedeon dr. országgyűlési képviselő levele Gyöngyös polgármesteréhez a gyümölcs-termelők érdekében eszközölt intézkedésekről.

Hj. Szigeti Pál dr.: Egy érdekes adat a mezőgazdaság ipari terheihez.

Döry Gyula alkéri földbirtokos: Ellenőriztessük teheneink tejtermelését.

Puky Árpád dr. Gyöngyös megyei város polgármestere: Polgári és felső mezőgazdasági iskoláink fenntartása rendkívül fontos városi érdek.

Érsék Gábor a Magyar Nemzeti Bank gyöngyösi fiókjának főnöke: Pénzügyintézeinkről, vállalatainkról és gazdasági helyzetünkről.

Hajdu Dezső: Jelentés a gyöngyösi piacokról.

Ring Gyula építész, az Ipartestületek Országos Szövetségének társelnöke: A kézműves ipar és a gazdasági társadalom közös sorsa.

Mayer János ny. földmivelésügyi miniszter, országgyűlési képviselő levele a Hevesvármegye szerkesztőjéhez.

Blumenthal Béla vezérigazgató, az O. M. K. E. hatvani elnöke: A bortermelés érdekében a vendéglői élekezésnél be kell vezetni a kötelező borlogasztást, — a kereskedők és iparosok érdekében csökkenteni kell a kirakodó vásárok számát!

Hevesi Árpád a pásztoi O. M. K. E. elnöke: Moratoriumot a szinylődő kereskedelemnek!

Miklóssy Aladár főszołgabíró: A Szajla—Recsk közötti út kiépítését kéri a pétervásárai járás közönsége.

Végh Kálmán, Mátyás ny. r. kath. plébános, v. uradalmi jószágkormányzó: Ország gyöngye, nemzet kincse: Parádafürdő.

Schwartz Sándor dr. uradalmi főszámterő: A gazdák terhei.

Ficzere Jónó dr. főszołgabíró: Ujabb elemi csapás a tiszafüredi járásban.

Továbbá társadalmi, gazdasági hírek, beszámolók stb. a megye minden városából és járásából.

1932. JÚLIUS HÓ 1.

III. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM.

PARÁD

gyógyfürdő, arzén- és vastartalmu természetes ásvány forrása. Szénsavas fürdők, vizgyógyintézet. Kiváló eredménnyel gyógyítja a női betegségeket. Előidényben V. 14-461 VI. 25-ig 25%.

köztisztviselőknek 50% engedmény.

Mérsékelt vendéglői árak!

Penzió és menürendszer.

A fürdő iránt mutatkozó nagy érdeklődés miatt szobát ajánlatos előre rendelni. Prospektust és bármilyen felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság PARÁDFÜRDŐ. — Telefon: Parád 1

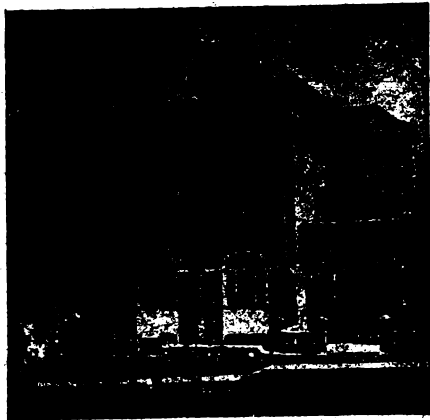
Standard

rádiókészülékek.

ILLÉS BÉLA
radiószaküzletében.

Eger. Telefon: 230.

„KORONA“ NAGYSZÁLLÓ EGER

TULAJDONOS: EGER MEGYEI VÁROS
BÉRLŐ: UNTERREINER JÁNOS

Legmodernebb berendezésű szálloda, 50 szobával, a gyógyhatású fürdők és szodák közelében. Napi penzió 8-12 P. Turista-ellátás napi 5.50 P. Hozzájárulást tartózkodás esetén árengedmény.

Felvilágosításokat ad:

VÁROSI IDEGENFORGALMI HIVATAL, EGER (városház)

A. B. C.

utások részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú BRISTOL szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 — pengőért kaphatja.

„BIKA“

szálloda és étterem

Tiszafüreden

Elsőrendű ételek és italok.

Figyelmes kiszolgálás.

COLO R

FESTÉKNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST, V. KOHÁRY U. 18
SZÁM BALATON U. SAROK
TELEFON: AUT. 240-65

festék, lakk, kence, zománc, gépjárműolajok, gipsz, tisztítószerek, ásványtermékek és háztartási cikkek. Por-és olajfestékek, autó-és csónaklakkok négy választékban, gyári ár.

Pétórvásárán

HORÁNSZKY LÁSZLÓ
hímeves

„Kakas“ vendéglője
és szállodája

megszerezte dicséret magyarány konyhájával és nagyszerű egri boráival és előzetekeny kiszolgálásával a vendégek minden kényelmét kielégíti.

Kardos Sándor

Dr. Kállay Zoltán uccsa.

EGER

Telefon: 53.

női és férfi kabátok, öltönyök, gyermekruhák, selyem, szövet vászon, szőnyeg, divatárúk
A LEGOLCSÓBBAN ÉS ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN.

HEVESVÁRMEGYE

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER. ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 12 PENGŐ, FÉLÉVRE 6 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ.

Helyet a fiataloknak!

Beszélgetés Kürti Menyhért dr. kir. tankerületi főigazgatóval az ifjúság elhelyezkedéséről.

Eger, június végén.

Érettségi vizsgák, diák-ballagások, évfárázó ünnepek hangulatában, elgondolkozva állunk meg a a letűnt iskolaév küszöbén, ahol most lépett ki egy újabb generáció az életbe, vagy inkább a főiskolákra és egyetemekre. Aggódó szeretettel kérdezzük, *hová indul ez az ifjúság?* Micsoda sors vár arra a diák-ságra, amely most hagyta el a középiskolákat és elindult az egyetemekre és főiskolákra diplomáért, amikor a már diplomát nyert idősebb ifjak ezrei is állás és kenyér nélkül keresik elhelyezkedésüket az életben. Egyik oldalon álláshalmozás és mammuth fizetések, — a másik oldalon doktori diplomás sofőrök, cipészsegédek, villamos kalauzok és gyári munkások. Van-e itt értelme annak, hogy a tudományok felsőbb, egyetemi fokozataira törekedjék a középiskolákat bevégező ifjúság?

Ilven és hasonló kérdéseinkre a biztató és reménykeltő optimizmus hangján így válaszolt Kürti Menyhért dr. tankerületi kir. főigazgató, az egri cisztercita gimnázium illusztris igazgatója:

— A mostanában végzett diplomás ifjúság még valóban szomorú helyzetben van. De azok a diákjaink, akik most indulnak az egyetemekre, már szebb jövőnek néznek elebe. Én meggyőződéssel vallom és a most érettségizett fiainknak is hirdetem búcsúbeszédemben, hogy magasabb műveltségű, *egyetemi diplomás emberekre szükség van és a jövőben még nagyobb szükség lesz ebben az országban.* A mai helyzet és állapot senkit se kedvetlenül el a tanulástól. A kedvezőbb és könnyebb elhelyezkedés elősegítésére egyre nagyobb megértést tanúsít az állam kormányzata is. Sőt már konkrét intézkedéseket is látunk ezen a téren. Az ifjúság nagy problémái nem ölelhetők fel egy ilven rövid beszélgetés keretében, de annyival megörvendeztetjük a csüggedőket, hogy megindult az állam tényezői részéről is a segítés munkája, amely a mostani rendkívüli viszonyok ellenére is helyet követel a fiataloknak. Egy szóval: *tanulni, magasabb képzettségre törekedni még mindig érdemes!*

Buzából százezer mázsával nagyobb termés ígérkezik Hevesmegyében a multévinél.

Repcebén és rozszban is nagyobb a termés.

Eger június 30.

A földmivvelésügyi miniszterium első termésjelentése szerint a buza 6'49, a rozs 6 19, a repce 4'05 mázsa termést ígér katasztrális holdanként országos átlagban. A búza vetésterülete 2,786 855 k. hold, ezen tehát összesen 18,100.500 mázsa termés várható, az idén így másfélmillió mázsával kisebb lesz búzatermésünk. Rozszban egymillió mázsával növekedik a termés. Repce 12.000 q-val kevesebb.

A megye gazdasági felügyelőségéhez befutottak az első termésbecslések, amelyek szerint megyei átlagban katasztrális holdanként az alábbi termésmennyiség várható:

Repce: 4 mázsa, Buza: 5 mázsa, Rozs: 6 mázsa.

Vármegyénkben ezeknek a terményeknek a vetésterülete járások és városok szerint a következő:

Egri járás: Repce 32, buza 27.829, rozs 3107 kat. hold.

Gyöngyösi járás: Repce 0, buza 25.935, rozs 1736 k. hold.

Hatvani járás: Repce 25, buza 12.565, rozs 5872 k. hold.

Hevesi járás: Repce 239, buza 29.360, rozs 3788 k. hold.

Pétervásárai járás: Repce 2, buza 10.332, rozs 1685 k. hold.

Tiszafüredi járás: Repce 548, buza 26.280 rozs 3335 k. hold.

Eger megyei város: Repce 0, buza 875, rozs 70 k. hold.

Gyöngyös megyei város: Repce 0, buza 785, rozs 69 k. hold.

Az egész megyében tehát a vetésterület: repce 846, buza 133.961, rozs 19.662 kat. hold összesen. A fenti becslés szerint tehát

repceből 3.384, buzából 669.805, rozsból 117.972 mázsa termés várható Hevesmegyében.

E becslés szerint mintegy százezer mázsával több buza terem az idén megyénkben mint az elmúlt évben. A rozs termése is jóval nagyobbak ígérkezik a tavalyinál.

Az elmúlt évben repceből 3'8, buzából 4'2, rozsból pedig 4'3 mázsa volt a megyei átlagtermés kat. holdanként.

A gabonaraktárház és a gabonamárkázás kérdéséhez.

Irta: Gróf Keglevich Gyula
országgyűlési képviselő.

Az egységes kisgazdapárt legutóbbi értekezletén a kisgazda képviselők egyik legértékesebb országgyűlési képviselője, Csizmadia András, felhívta a földművelési miniszter figyelmét arra, hogy a gabonaraktárház kérdésével kapcsolatos gabonaértékesítést mielőbb oldja meg, akár külön mint raktárházat, akár bizonyos kerületi gőzmalom bevonásával.

Mindkét kérdés a kis- és középbirtokos gazdák érdeke volna, a gabonának jobb és könnyebb értékesítése céljából, továbbá a sokat említett márkázás kérdésének megoldása végett is. Ezt a kérdést én már egy év előtt felvettem és kimutattam, hogy a gabonaraktárház költséges, a tárolás és kezelés oly költséget von maga után, hogy csaknem lehetetlennek tartom, hogy az egyszerű raktári tárolás kifizesse magát. Nézelem szerint csakhamar odajutnánk, hogy a gazdák nem vennék igénybe a raktárházon keresztül a gabona értékesítését és ez csak fölösleges befektetés lenne.

A kérdés egyszerű. Mibe kerül maga a raktárház építése, vagy egy megfelelő nagy magtárberlet? Tűzbiztosítás, a raktárfőnök és könyvelés, a kezelő személyzet, forgatás, szortírozás? Csak nem gondolja a gazdaközösség, hogy ezt a kérdést két-három alkalmazottal meg lehet oldani? Továbbá ez a raktár tárolás, hitelezéssel, előlegadással kell, hogy járjon, különben nincs értelme. A különböző minőségű gabona áttisztítása, (hiszen márkázott gabona eladásról is beszélünk) tehát itt nagy és költséges munka van, és szinte képtelenségnek látszik, hogy ez a gabonaraktár és tárolás kérdése megoldható legyen. Ez, hogy kifizesse magát, legalább százezer mázsáknak tárolása szükséges, mert ha már távolabbról kell a gabonát a tárházba vasuton szállítani, ez már oly költséggel jár, amit a gabona el nem bír.

Tehát marad az a tervzet, amit én a múlt évben felvettem és a földművelési miniszterhez beadtam, sőt magával a Futurával is tárgyalást folytattam bizonyos gőzmalom bevonását illetőleg. Sajnálom, hogy ez a tervzet még akkor nem talált ott megértésre.

A gabonatermelő vidékeket fel kell osztani kerületekre, hogy annak a kerületnek a legkönnyebben megközelíthető, megbízható gőzmalom álljon rendelkezésére. Második kérdés a gőzmalom megbízhatósága, amely gőzmalom egyszerre mind garanciát is tudjon adni az átvett gabonák értékének megfelelően. De garanciát arra is, hogy a gabona tőzsdei minőségének megállapításához ért. Ezek a gőzmalomok illető kérdések. Most jön a gabonavásárlás kérdése.

A kormány megbizsa ismét a Futurát a gabona vásárlásával. A Futura a földművelési miniszter által kijelölt gőzmalommal felveszi a tárgyalást a garancia kérdésében. Ha a gőzmalom erre nézve megállapodott, úgy a falujában, városában vagy a közelben levő hitelszövetkezet útján bonyolítja le a vásárlási érték kifizetését.

A lebonyolítás a következőképpen történik. A rádió mai korszakában minden nap este 5-6 óra között, a rádió kötelezőleg leadja a napi tőzsdei, minőség szerinti gabonaárakat. Ezen árak úgy a gőzmalom iródáiban, mint valamely kívül megjelölt helyen kifüggesztendők, így azt bárki megtekintheti és ha azt alkalmasnak tartja, gabonamintáját vagy

gabonáját beviheti a malomba, amely gabonát a gőzmalom bevásárlója, a vasuti költséget természetes leszámítva, megértékeli. Ha az illető termelő azt elfogadja és a gabonát a gőzmalomba beszállította, a gőzmalomtól utalványt kap a hitelszövetkezethez, ahol a termelő a pénzt azonnal felveheti.

Ilymódon a dolog egyszerűen intéződött el, a termelő a tisztességes árat megkapja gabonáiért, nincsen kitéve -- különösen a kistermelő, aki mindössze 10-20 q. vagy ennél kevesebb gabonát visz a malomba -- a gabonakereskedők önkényének, akik azon a címen, hogy a megvett gabonát kisebb telekben ok sem adhatják tovább jóáron, míg ha egy egész waggont összegyűjtenek, úgy ilymódon valószínűsége uszoraáron kell a kényszerhelyzetben levő kisgazdának gabonáját eladni. A gőzmalom azonban ugyanugy veszi a 10-20 mázsa vagy ennél kisebb gabonateleket, mint egy egész waggont.

A kisebb vidéki városokban létező gőzmalomok, nemcsak azok, amelyek tisztán kereskedelmi őrlésre vannak berendezkedve, mert itt a raktárhelyiség úgy is megvan, de oly malmok is, amelyek csupán vāmőrlésre vannak berendezkedve, tehát ahol a raktárház jóformán megvan, így ennek előállításához költség nem szükséges.

Most tehát az a kérdés merül fel, mely vidék gabonájára van a Futurának szüksége. Ha exportra kíván szállítani, akkor márkázott gabonára van szüksége és ezt a márkázást a gőzmalom tudja előállítani és pedig a legolcsóbban, mert a raktárhelyiségbe, amely rendesen a gőzmalom közvetlen közelében levő melléképület, a transzmissió bevezethető és ha a gőzmalom munkában van, minden külön erő nélkül mozgásba hozza a transzmissióra alkalmazott kereket, amely egy minimális erővel mozgásba hozza a gabonarostákat és tisztítókat és ezt a gabonatisztításhoz szükséges minimális erőt igazán alig lehet számításba venni, mindössze a kézi erőt és ha a gőzmalom az ily tisztításért a Futurától bizonyos percentet kap, a kitisztított aprószemű gabonát a gőzmalom már mint takarmányt tudja értékesíteni, ilymódon bizonyos munkamegtérítése van.

Hogy milyen percentet érdemel a gőzmalom, ezért a közbeeső munkáért? Ezt én kiszámítani nem tudom, de mint theoria egyedüli, hogy a kistermelők gabonájának becsületes megvásárlását, továbbá, hogy azt a bizonyos sokat emlegetett gabonamárkázást meg lehessen oldani és valószínűsíteni. Mert ha úgy, amint én azt theóriában leírom, lehetséges, hogy a gőzmalom által kitisztított gabona a „márkázott“ elnevezést már megérdemli. Továbbá mint fentebb említettem, keresni kell a gőzmalom megbízhatóságát és ha az becsületesen megfelel ennek a becsületes gabonatisztításnak, amelynek nemcsak becsületes tisztességes eljárásnak kell lennie a gőzmalom részéről, de nézetem szerint a Futurával megkötött szerződés feltételei között benn kell foglaltatnia, hogy az a gőzmalom, amely ezt a szerződést be nem tartja, iparigazolmányát elveszíti, mert úgy a termésbevásárlásnál való vi-szaelés, mint a gabona tisztításánál történt hamis márkázás elkövetése esetén a büntetés alkalmazható legyen.

Ezt a javaslatomat, a legközelebbi egységes párt értekezletén, vagy az Agrár-blokk ülésén fogom a kormánynak figyelmébe ajánlani.

A kereskedelemügyi miniszter a gyöngyösi gyümölcsstermelőkért.

Hodossy Gedeon országgyűlési képviselő levele Puky Árpád dr. polgármesterhez.

Hódossy Gedeon dr. országgyűlési képviselő az alábbi levelet intézte Puky Árpád dr. polgármesterhez:

A gyümölcsszállításra, illetve az autófuvarozásra vonatkozó benyújtott kérvényre értesítelek, hogy a miniszterrel történt tárgyalásom eredménye a következő:

„A miniszter rámutatott arra, hogy az általunk kívánt szállítási mód ellen egyedül a Máv. érdekeit talán nem venné figyelembe, ha ennél sokkal fontosabb akadályt nem képezne a pestkörnyéki gyümölcsstermelők rendkívül éles tiltakozása a konkurencia ellen, amit azzal indokolnak, hogy ők magasabb munkabér és magasabb adók mellett már évtizedek óta beszervezett piacukat látják veszélyeztetve. — Ebbe a szervezkedésbe nagy tőkét fektettek bele, mert azt költséges berendezésekkel bonyolíthatják csak le és kizárólag válogatott prima és friss gyümölcsöt szabad szállítaniok.

A pestkörnyéki községek gyümölcsstermelői a velük szemben felállított követelményeknek eddig mindig teljes mértékben megfeleltek, ha azonban a fővárosi gyümölcsbehozatal nagyobb körzetről is lehetővé tételnek, akkor egyrészt a megszervezést is nagyon ki kellene terjeszteni és hasonló követelményeket szabni az eladók elé, amelyeket a nagy távolság miatt képtelenek volnának teljesíteni, másrészt ha a miniszter a kért engedményeket Gyöngyösnek megadná, hasonló követelésekkel joggal lépnének fel az ország összes gyümölcsstermő vidékei.

De a vasút érdekeit sem lehet teljesen figyelmen kívül hagyni, mert a nyári teherszállítás úgyszólván kizárólag gyümölcs és zöldség fuvarozásból áll és a megcsappant személyforgalom mellett az egész országra kiterjesztendő autófuvarozás esetén a Máv. teljes csődjét jelentené.

Hosszabb vita és az általam feltárt lokális viszonyok ismertetése után a miniszter végre azt mondotta, hogy tisztán személyemre való tekintettel és tisztán a gyöngyösi járásra vonatkozólag intézkedni fog, hogy a Máv. egy exponense azonnal utazzék Gyöngyösre, ott lépjen érintkezésbe az illetékes érdekelttel, esetleg beszéljen a kiviteli intézet Endre nevű már ott tartózkodó kiküldöttjével és a miniszter intézkedni fog oly értelemben, hogy Gyöngyösre jéggel hűtött, legjobb rúgózású waggonokat küld, melyeket tetszés szerint bármely, akár gyors, akár személyvonatokhoz kapcsolhat és a Gyöngyös és Vámosgyörk közötti vonalon minden gyümölcsstermő állomásnál rakodhatik.

Egyáltalában oly tág felhatalmazással küldi ki a Máv. exponensét, amely módot fog nyújtani arra, hogy úgy a gyöngyösi termelők, mint a kereskedők érdekei a legmesszebbmenő kielégítést nyerjenek.

Kiküldöttjét utasítani fogja, hogy Nálad mint a kérvény benyújtójánál jelentkezék és kívánságaid szerint járjon el, egyúttal pedig lépjen érintkezésbe a Gazdakör és Kereskedelmi Csarnok vezetőségével.

Ha nem terhellek vele, úgy arra kérek, hogy mielőbbi megnyugtató céljából ezt a leveletem a gazdákkal és kereskedőkkel is közölni volnán szives.”

Egy érdekes adat a mezőgazdaság ipari terheihez.

Irta: Ifj. Szigeti Pál dr.

Elkeseredés mindig rossz vért szül és így teljesen természetes, hogy a mai időkben agrártársadalom és ipari front kölcsönös animozitással viseljenek egymás iránt. Nem célozom ezen ellentéteket tovább szítani, csupán egy különösen kirívó esetet szeretnék röviden ismertetni, mely eset méltó arra, hogy a mai kuszá, zürzavaros világból *kütfő* gyanánt maradjon fenn a jövő gazdaságtörténeteszei számára.

Az eset röviden a következő. A csányi mezőgazdasági szeszgyár szesz mérőórája javításra szorult és a Magyar Fém- és Lámpaárugyár R. T., melynek ilyen órák készítésére és javítására *kizárólagos joga van*, a szerelője által 1932 februárjában végzett munkáért a következő számlát nyújtotta be:

vasuti költség	P. 8.80
villamos	„ 0.48
15 óra à 2.40	„ 36.00
utazási költség	„ 14.00
	„ 59.28
3 % forgalmi adó	„ 1.82
	P. 61.10

E számla első két tétele, valamint a forgalmi adó nem kifogásolhatók. A többi annál inkább: a szerelő a reggeli gyorsvonattal jött le, *munkája két órát sem tartott*, ebédet kapott a gazdaságban és a délutáni személyvonattal utazott vissza, tehát nem egészen tizenhárom órát töltött Pesttől távol. És e rövid alig két órai munkáért, amelyhez semmiféle különleges szaktudásra és különleges szerszámra nincsen szükség, fizessen meg a gazda tizenöt munkórát 240 pengőjével! Ezidőben Csányon egy mezőgazdasági munkás egész napi munkájával megkeresett 1 pengőt. A szerelő meg ült a gyorsvonatban és Budapesttől Gödöllőig, egy félóra alatt, *ülve megkeresett annyit, mint egy gazdasági napszámos egész nap*; mit mondjunk mi a falvakban az elégedetlen, zugolódo népnek? Természetes, hogy az ipari munka többet ér, mint a mezőgazdasági, de megérheti-e az ennek a negyvenszeresét? És mindezek után felszámít még a gyár az u. n. „Gyosz-egyezmény” értelmében 14 P. „utazási költséget”!

Itt két kérdés merül fel:

1. Ki kapja ezt a horribilis munkadíjat és utazási költséget? Csak a munkás, vagy a gyár is részesedik benne és milyen arányban?

2. Ha csak a munkás kapja, mi történt az ilyen munkáskartell megszabályozása terén, amely valamennyi közül a legkártékonyabb? És amit elmulasztottak, ki felel azért? Hát az államnak csak ebbe nem lehet beleszólnia?

Ha egy üvegpoharat egy pontjában erősen felmelegítünk, akkor a hőmérsékletkülönbség folytán thermikus feszültségek lépnek fel: az üveg elreped. Hát egy ország gazdasági élete kibírhat ilyen feszültségeket?

Julius 5-én megkezdik a Tarna-szabályozás munkálatait.

Lapzártakor jelentik a Hevesvármegyének: A miskolci m. kir. Kulturmérnöki Hivatal értesítette a pétervásárai főszolgabírószágot, hogy a Tarna folyó medrének szabályozására a kormány *harmincezer pengőt* kiutalt és a munkát július 5-én megkezdik.

Ellenőriztessük teheneink tejtermelését!

Irta: Döry Gyula.

Immár 5 éve elmult, hogy megyénkben a tejellenőrzés intézménye meghonosult. Azért eredmények minden tekintetben igazolták azt, hogy 5 év alatt nem végzett az egyesület hiábavaló munkát. Ahhoz, hogy az ellenőrzés eredményes is legyen nem elég azonban az, hogy az ellenőrzőidőszakonként megjelenjen a gazdaságban és ott a próbafejést, takarmányadagok összeállítását elvégezze, hanem kell hozzá egy gazda is, aki szeretettel foglalkozva az állataival, az ellenőrnek segédkezett nyújtva, annak javaslatait keresztül is viszi. S ha mindez meg is történt szükséges, hogy rendelkezésre álljon egy olyan állomány is, amelyik az arra fordított vesződséget eredményesen hálálja is meg. Mert hiába a legjobb indulatú és tudású gazda, hiába egy lelkét kibeszélő és éjjel nappallá tévő ellenőr, ha mindketten egy oly tehénállománnyal állnak szemben, amelyik még „mannával” etelve sem ad egy bizonyos minimumnál több tejet.

Ezen állásomat különösen a mai nehéz gazdasági helyzet igazolja, amikor is a lehető legkevesebb gazdaság volt abban a helyzetben, hogy április hónapban rendelkezett volna szalmával, szénával, répával, abrakkal stb., amit még sulyosbbitott a kései kitavaszkodás. Mindezen dolgokat készpénzen beszerezni a legkevesebbnek állott módjában, lévén a pénz az idei tavaszon egy ritkán kéznél lévő portéka. S mégis a jó anyagból összeállított tehénállomány, ha kosztját a minimumra is redukáltuk, adta rendületlenül a tejet mintha minden jóval el lett volna látva.

Jó állományt csakis egy radikálisan keresztülvitt szelekció hozhat létre, amit meg kell előznie annak, hogy állományunkat alaposan megismerjük. Ehhez csak azok az adatok vezethetnek bennünket, melyeket az ellenőrzés hoz tudomásunkra.

Mindezeket előrebecsajtvva, az ellenőrzés szempontjából a tehenészeteket több csoportba oszthatjuk:

1. Azon tehenészetek, ahol az állomány kifogás-talan, a gazda kellő szakismeretekkel rendelkezik, feljegyz minden egyes tehén minden fejési eredményét és szabványok szerint etet. Itt az ellenőrnek nincs nehéz munkája, minden, amit neki kellene kiverkednie, már megtalálható, esetleges tanácsait szak-szerű megértéssel fogadják, esetleges eszmecsere folyamán a teoriában megtanult elveket a gyakorlati tények alapján korrigálhatja. Itt a gazdaság haszna abban nyilvánul meg, hogy a gazdaság vezetőjére hátramló munka egy részét az ellenőr végzi, az elért eredményekről vezetett feljegyzések elvesztik magánjellegüket és hivatalosan jegyeztetnek, aminek anyagi haszna a tenyésztők jobb értékesíthetősége kellene, hogy legyen, erkölcsi haszna az eredmények nyilvánosságra hozatala. Csakis minden egyes fejési eredményének pontos jegyzése ad módot arra, hogy a tehének termelőképességének fokozása kifizetődően történjen, csak ez alapon etethetünk egyedileg, lehetőnk az egyes egyedek takarmányértéke-itő képességével tisztában, így teremthetünk magunknak szelektálás útján elsőrendű anyagot. Így vesszük észre a fejési naplóból a tehénnél egyik napról a másikra történő tejhozamcsökkenést, amit követőleg keressük annak okát s a gazda idejekorán szerez tudomást állatának megbetegedéséről, ami talán, ha a fejési napló nem figyelmeztette volna, figyelmét kikerüli s nagyobb bajjal állott volna szemben.

2. Ezen csoportnál megvan a jó állomány, de nincs rendes feljegyzés s nem is etetnek szabály sze-

rint, ami szűk kosztban vagy tuletetésben nyilvánulhat, mindkét eset a rentabilitás rovására megy. Itt tág tere nyílik az ellenőr tevékenységének, harcolnia kell, sok-szor figyelmeztetni, néha maradisággal is folytat küzdelmet, de munkája végül mégis eredményes lesz s a tejhozam gyors és nagyfokú emelkedése kíséri fáradozását. A gazda hálás lesz az ellenőrnek az elért eredményért, s annál lelkiismeretesebben fogja az ellenőr tanácsait megfogadni, minél inkább látja fogja, hogy a papír és ceruza az ellenőrnek adott igazat. Ily gazdák az ellenőrzés fáradhatatlan propagálói lesznek.

3. Végül ezen csoportba azon gazdákat sorolhatjuk, akiknél az eredményes munkálkodás minden előfeltétele hiányzik. A szakértelem, az igyekezet hiánya, s az állomány silánysága őket az állattenyésztés számkiveteltjeivé teszi. Nem akarják elismerni, hogy a hiba az állomány silány voltában rejlik, ragaszkodnak hozzá másodlagos tehentulajdonságok miatt (minő a nagy test, vagy telivér leszármazás) s ezt szem előtt tartva elfelejtik, hogy lényeges tehentulajdonság első-sorban a tejtermelő képesség, mert ennélkül rentabilis tehenészet nincs. Nem sejeleznek, még ha az pénzügyileg nem is okozna nehézséget, nem ismerik el a gyakorlatban is különösen bevált s az ellenőrök által folyton hangoztatott etetési elveket, meg sem kísérik azok alkalmazását s ennek következtében az ellenőr munkája kárba vesztett fáradság.

Bár az ellenőrzés költségei a mai viszonyok között talán terhesebbek mint a multban voltak, nem szabad az elért eredmények mellett behunyt szemmel elhaladni, mert ma, amikor a gazdaságokban a személyzetet a viszonyok a minimumra korlátozták, az ellenőr munkája azzal, hogy kikalkulálja az etetés legolcsóbb és legeredményesebb módját, a gazdát egy oly munkatöbblettől mentesíti, amit a folytonos gondoktól terhelten talán nem is végezne el oly pontossággal. Különösen a nehéz viszonyok s az, hogy a tejből az, aki termeli, látja a legkisebb hasznot, teszi indokoltá azt, hogy minél több gazda csatlakozzon a tejellenőrzés intézményéhez. Ezt kisgazdáink felismerve, immár a második népies körzet van megalakulóban. Bár ezelőtt 5 évvel azzal sikerült a gazdák egy részét megnyerni az ellenőrzés számára, hogy az állam gondoskodni fog, hogy a köztenyésztésbe lehetőleg ellenőrzött és törzskönyvezett szülőktől származó bikák kerüljenek, sajnos ez még mindig nem történt meg. Ezen ne is csodálkozzunk, hisz előfordult az az eset, hogy a Hevesmegyei Szarvasmarha tenyésztő Egyesület a Gazdasági Felügyelőséggel együtt szorgalmazta a községek apaállat beszerzését szabályozó szabályrendeletnek oly irányban leendő módosítását, hogy miután népies ellenőrzés is van megyénkben, első sorban ellenőrzött bikák vásároltassanak a megye határain belül a községek által és kérte azt, hogy ez még a tavaszi közgyűlés tárgysorozatába fel legyen véve, a közgyűlés által leszavaztatott, mert sikerült ismét ezen közérdekű, kimondottan gazdasági vonatkozású kérdésből politikát csinálni. Ellene szavazott oly gazda is, aki tehenésztettel talán soha életében nem foglalkozott.

Mindezen nehézségek ellenére nem szabad, hogy a gazdák a megkezdett és helyesnek talált utról visszaforduljanak az első nehézség láttára, mert ha ma felhős is a mezőgazdaság és állattenyésztés ege, a napnak újra ki kell, hogy süssön felettünk!

Az egri izr. hitközség ünnepélyes ke-retek között iktatta be új főrabbi-ját.

Az építészeti szépségével pártját ritkító egri zsidótemplomban nemcsak felekezeti, de felekezetközi, széleskörű társadalmi ünnep volt június 19-én, vasárnap délelőtt *dr. Róth Emilnek*, a Statusquo Egri Izraelita Hitközség nagy szellemi tudással és ragyogó szóbeli képességgel megáldott új főrabbi-jának beiktatási ünnepélye.

A templom diszes bejáratánál, a Tórával kezében, az előljáróság élén *nagyecseri Kánitz Dezső* az egri izr. hitközség országosan ismert nevű, kiváló elnöke üdvözölte a bevonuló új főrabbit és nagyhatású beszédében a többi között ezeket mondotta:

— Lépjen itt négy nagynevű elődjének nyomdokába fiatalágának lángoló hevével, tudásának ropant gazdaságával, szóbeli nagy tehetségének vonzó erejével, bensőséges imáinak égbeszármalásával, a gyermekek és az ifjuság iránt érzett mélyszéles szeretetével, sőt szánymalja túl nagy elődjeit is modern és korszerű ismereteinek terjesztésével, s vezessen tovább bennünket a szent tanokban, mindenképp pedig könyörögje ki számunkra a Mindenhatónál cdes hazánk ezeréves régi határait, kulturális fejlődését, gazdasági felvirágzását.

Az elnök megindító szavai után az Egri Izr. Dalárda kitűnő kórusa héber nyelvű énekszámot adott elő. Ezután *dr. Kálmán Ödön* a kőbányaiak kimagasló tudású főpapja, az új egri főrabbi kiváló nagybátyja mondotta el fölemelő hatású, iktató beszédét, amelyben a papi hivatás szentségét és eszményeit ecsetelte fényes ékesszólással és megkapó szóbeli formákban az új lelkipásztor előtt.

A beiktatás után a Dalárda művészi szépségű előadásban Beethoven: Isten dicsősége c fenséges hatású művét énekelte, majd az áhitatos csendben *dr. Róth Emil* a beiktatott új főrabbi lépett a szószékre. Költői lendület, mély filozófiai gondolatok, magával ragadó szóbeli hev és az átütő erejű új magyar irodalmi nyelv kristályossá tisztult stílusa jellemelték székfoglaló szentbeszédét, amelyben elsősorban a Magyar Haza régi határainak visszaadására kérte az Egek Urát, majd fogadalmat tett, hogy élete célja a hitélet megerősítése, a vallásos érzés mélyítése, a felebaráti szeretet gyakorlása, az ifjuság hazafias és vallásos nevelése lesz.

A lélekemelő szép ünnepély a magyar Himnusz eléneklésével ért véget.

Nemcsak az egri zsidóságnak, hanem Eger egész társadalmának felekezetközi ünnepe volt a beiktatás, mert megjelentek ott s résztvettek az egri hatóságok, hivatalok és testületek képviselői is élükön *Petro Kálmánnal* Eger pártatlan népszerűségű országgyűlési képviselőjével, aki egyben az Ügyvédi Kamara elnöke is. Ott voltak továbbá: *Gálbory József dr.* az egri törvényszék elnöke, *Lipcsey Péter dr.* m. kir. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző, az egri Református Egyházközség gondnoka, *Tschürtz Frigyes m. kir. rendőrfelügyelő, vitéz Málnássy Ödön dr.* az egri érseki r. kath. tanítóképző intézet tanára, valamint a Hevesmegyei és Egervidéki Jótékony Nőegylet, az egri Siketnéma Intézet, az egri postafőnökség és Máv. vasuti állomásfőnökség kiküldöttei.

Az új főrabbi a beiktatás után a különböző egyesületek és intézmények küldöttségeinek tiszteletét fogadta.

Az ünnepélyt az egri Izr. Kulturház termében

kétszázötven terítékes ünnepi ebéd követte. Az itt elhangzott pohárköszöntők során elsőnek *nagyecseri Kánitz Dezső* hitközségi elnök szólalt fel, üdvözölte a megjelent vendégeket, megértésre, szeretetre, békeességre hívta fel hittestvéreit és az egész magyar társadalmat, mert csak ezen az uton remélhető bizton a megcsontított magyar hazánk szomorú sorsának jobbra fordulása. *Hevesi Zoltán dr.* ügyvéd előjárásági tag és *Korányi József* tanító a beiktató kőbányai főrabbit, *dr. Kálmán Ödönt* köszöntöttek. *Öz. Rotschild Arminné* az egri zsidónők nevében, *dr. Hajdu Miklós* a Pesti Izr. Hitközség nevében üdvözölte az új főrabbit, akit *Heller József dr.* különösen arra kért pohárköszöntőjében, hogy a hitközség nagymultú iskoláját és hazafias szellemét tovább ápolja és fejlessze. *Schönberger Sándor* tanító nagyecseri Kánitz Dezsőt a hitközség elnökét, mint az alkotások fáradhatatlan emberét köszöntötte fel, akinek nevéhez az izr. Kulturház és a diszes templom felépítése is fűződik. *Fejér Henrik* az új főrabbinak és nejének, *Biedermann Adolf* az új főrabbi szüleinek tolmácsolták jókívánságaikat. *Kardos László* joghallgató pedig a főiskolai zsidó ifjuság nevében köszöntötte az új lelkipásztor. *Dr. Berg József és Goldzieher Ignác* a Theologiai Kör elnöke örömlüknek adtak kifejezést azon, hogy az új pap Egerben ilyen szerető környezetbe került. *Dr. Róth Emil és dr. Kálmán Ödön* lelkesedést keltő szavakkal köszönték meg végül a meleg ünneplést.

A 60-as hősök emlékműve, a Wälder Gyula műegyetemi tanár által tervezett tizenegy méter magas, hatalmas obeliszk, felállítására már ugyszólván befejeződött Egerben a Városi Színház előtti parkban. Az impozáns emlékművet dunaharaszti mészkőből, amely csaknem a márvánnyal egyenértékű, Kienle György egri szobrász és kőfaragó mester készítette. Maga az obeliszk már teljesen készen áll. Csupán az emlékmű keretét képező kőlapok és a Zachár Ferenc hírneves egri műlakatos mester által készített két diszes kandeláber elhelyezése van még hátra. Az emlékművet létrehozó legidősebb 60-as bajtársnak: *Arnótfalvy István* táborszernagy halála után *Puy József* táborszernagy elnöke alatt működő 60-as Hősi Emlékmű Bizottság az obeliszk ünnepélyes leleplezését szeptember elejére tervezi, amikor az iskolák növendékei már ismét Egerben lesznek. A leleplezésre *Filléres* gyors beállítását is tervbeveték a fővárosból és a közeli vidékekről.

Az Eger és Vidéke Tejszövetkezet üzemét nagymértékben bővítették. A szövetkezet *Kerlész* uccai tejfeldolgozó telepének eddig napi tízezer liter tej volt a kapacitása, míg a mai kibővített üzem könnyedén elbir napi huszonötezer litert. Főképpen vaját készíti az egri tejüzem. Nagysikerű munkáját azonban olyan csendes szerénységgel végzi, hogy csak kevesen tudják Egerben és a megyében, hogy az elmúlt évben országosan a legelsőnek minősítették az az egri Tejszövetkezet exportját. A szövetkezetet egyébként *Németh István* okl. gazdasz elismert szakember vezeti. Ügyvezető igazgatója *Pásztor István* borsodivánkai plebános. Az igazgatóság tagjai többnyire földmivelő gazdák.

Házasság. Az egri főszékesegyházban június 25-én, szombaton, vezette oltárhoz *Perlaky Klárit*, *Perlaky Elemér* m. kir. gazdasági főtanácsos, ny. érseki uradalmi jószágigazgató leányát *Galánffy György* m. kir. huszárhadnagy.

Tájkép az egri Bükkből.

Az egri borpiac.

Az egri szőlőkben felléptt és pusztít a szőlőmoly. A virágzás kissé megkésett, de bő termést ígér. Az egri pincékben mintegy 30-40 ezer hektoliter bor fekszik még eladatlanul. A piac tartózkodó úgy a termelő mint a kereskedő részéről. A borkereskedők egy része panaszolja, hogy nincs pénz és nem tudnak inkasszálni. Kisebbségben árcsökkenést is jelentenek ennek következtében. Külföldről van érdeklődés az egri borok iránt, de a kiszállítás itthoni részről is súlyos bürokratikus és deviza-ügyi akadályokba ütközik. A bornak párlattá főzése szünetel. Semmi kilátás arra, hogy párlatnak szánt bor beváltási árát felemeljék.

Eladott Egerben: 200 Hl. egri fehér 1931-es 10 1/2 Malligand fok 16 fillérért. — 450 Hl. egri pincében tároló verpelé-környéki fehér (több évfolyam) 14 fillér. — 215 Hl. 1930 és 1931-es burgundi és 1931-es fehér és kadarka átlagáron 14 fillérért. 150 Hl. 1920 és 1931-es fehér 14 fillérért. — 80 Hl. síkhegyi édes rizling (kb 13 Maligand) 20 fillérért. — 50 Hl. 1931-es kadarka 12 fokos 18 fillérért. — 30 Hl. egri vörös 1928 évi 11 fokos 22 fillérért. — 30 Hl. világos sziller 1931-es 15 fillérért.

Filléres gyors Egerből és Gyöngyösről Budapestre. Junius 19-én vasárnap, Egerből 12, Gyöngyösről 8 kocsi indult mint Filléres gyorsvonat a székesfővárosba 840 egri és 560 gyöngyösi utassal. Kisemberek között számosan akadtak olyanok is, akik eddig még sohasem voltak Budapesten és csak a Filléres gyorsnak köszönhetik, hogy most gyönyörködhettek hazánk szép fővárosában Minden elismerést megérdemel a Máv. és az Egri Idegenforgalmi Iroda az utazás példás lebonyolításáért, de úgy az egriek mint a gyöngyösiiek, és a megyénk más vidéki gócpontjai is, sűrűbben szeretnék élvezni a Filléres gyorsot.

Mayer János üdvözlí a Hevesvármegyét
Lapunk szerkesztője a kisgazda társadalom vezetőjétől az alábbi levelet kapta:

A „Hevesvármegye” első számait megkaplam és a lap kiállítása, valamint annak tartalmi része minden kívánalmaknak megfelel. A lap valósággal hézagpótló Heves vármegyében annál is inkább, mert vármegyénk helyi sajtóban gazdagnak egyáltalában nem mondható, már pedig a mai nehéz politikai, gazdasági és társadalmi viszonyok közepette igen nagy szükség van arra, hogy nemcsak az egyes országreszeknek, de a lörvényhatóságoknak is megbízható és hazafias sajtószolgálat álljon rendelkezésükre.

Ugy látom, hogy a „Hevesvármegye” a kívánalmaknak minden tekintetben megfelel és a magam részéről sok szerencsét és kitartást kívánok a Szerkesztő urnak, hogy nb. lapja a jövőben is betölthesse azt a komoly hivatást, amelyet a közérdek szolgálata kötelezi.

Fogadja Szerkesztő ur öszinte tiszteletem nyilvánítását, mellyel vagyok, készséges híve:

Mayer János

ny. miniszter országgy. képviselő.

A megyei lövészverseny eredményei.

Péter-Pál napján az Egri Polgári Lövészegylet lövöldőjében nagy érdeklődés mellett zajlott le az 1932 évi megyei lövészverseny. Indult 8 csapat, egyenként öt fővel, összesen 40 versenyzővel. Egyénileg indult 24 versenyző. Testhelyzet: fekvő, álló és térdelő.

Eredmények: Egyénileg, I. Hegedűs István Pétervására 259, II. Zsiros Lajos Eger 258, III. Tóth Dániel Heves 257, IV. Károlán Sándor Gyöngyösi MOVE. 253, V. Tersztyánszky Dezső Felsőtárkány 252, VI. Dr. Vrataries György Eger 251, VII. Forgács Sándor Heves 250, VIII. Várassv János Egerszólát 249, IX. Puky Gábor Atány 248, X. Dr. Fényes Endre Eger 247 köregységgel.

Csapatversenyben: I. Eger város P.L.E. Csapata 1222 köregységgel (Zsiros, Dr. Vrataries, Dr. Fényes, Kunsay, Stokker.) II. Hevesi járás csapata (Heves községből) 1165 köregységgel (Toth, Forgács, Kovács, Mihályi, Engel E.) III. Pétervásárai járás (Parád községből) 1161 köregységgel (Hegedűs, Ivády, Osztafin, Györfly, Piffko.)

A győztes csapat nyerte a vándorserleget, a csapat tagjai pedig ezüst érmet. A II. helyezett csapat tagjai nagybronz, a III. helyezett csapat tagjai kisbronz érmet kaptak.

MEGNYILT! **MEGNYILT!**
Megnyilt Egerben junius hóban a Csiky Sándor utca 4 szám alatt:
DR. KUN ANDRÁS
SZÜLÉSZ, NŐORVOS
SZÜLŐ-OTTHONA

Rendelkezésére áll ugy az egri mint a vidéki községnek. Közös és külön szobák. A mai gazdasági viszonyokra tekintettel a legmésékeltőbb árak: **Közös szobán napi 6 P. külön szobán napi 10 P.** ellátásdíj, melyben a lakás és kiszolgálás is bennfoglaltatik. Orvosi díjazás külön megegyezés szerint.

Pausál árak, amelyek szülésre vonatkoznak:

Tiznapi ellátás szülésre közös szobán 140 P

Tiznapi ellátás szülésre külön szobán 240 P

Ezekben az árakban a felmerült összes költségek és díjazások bennfoglaltaknak. Csak **műtét esetén** van külön díjazás.

Lüktető élet a gyöngyösi piacon.

Látogatásunk Dr. Puky Árpád gyöngyösi polgármesterénél.

„Az egri érsek Gyöngyös város legnagyobb jótévője.“ — „A gyöngyösi polgári és felső mezőgazdasági iskolára föltétlen szükségünk van, de az érsekünk iránt érzett hálából és mélységes tiszteletből is vállalnók fenntartását.“

Hajnal fél 3 órája van és Gyöngyös piacának képe, mintha egy álomszerű visszapillantás volna a régi, szebb életünkbe.

Parázs lüktető élet, ha mindjárt miniatűr kiadásban is a multhoz képest — de mégis élet, ahol nagy, értékes, évtizedek óta meglévő rejtett energiák küzdenek az életért, a szélesebb kibontakozási lehetőségekért.

Külföldi, fővárosi, kecskeméti, körösi és egyéb vidéki városok élelmes vevői jöttek el, mert ismerik a gyöngyösvidéki mezőgazdasági termékek kiváló értékeit.

Példás rend uralkodik mindenfelé, Dr. Kiss Kálmán árvaszéki úlnök a polgármester megbízottja, mint piacbiztos a piac kezdetétől ott van annak zárásáig fél 7 óráig, a maga jelenlétével is igazolja, hogy mit jelent a piac Gyöngyösnek és vidékének.

A polgármester hivatalos helyiségében ülünk és jóleső érzéssel hallgadjuk a város kiváló vezetőjét amint megelégedetten mondja, hogy minden felhozott árú vevőre talált és elindult a gyöngyösi cseresznye új utakra Franciaországba is.

Majd a fontosabb aktuális városi kérdésekre terelődött a beszéd.

A róm. kath. polgári fiú és felsőmezőgazdasági iskola a város gazdasági életének egy olyan nagy horderejű, értékes szerve, mondja Dr. Puky Árpád

polgármester, — amelyet megsegítenünk, életben tartanunk, áldozatok árán is — kötelesség.

A gazdasági életben harc van, a jövőben még nagyobb küzdelemre van kilátás.

A harcot eredménnyel, csak tudással fölfegyverzett, arra alkalmas gárdával lehet megvívni.

Itt rejlik ennek a kérdésnek fontossága.

Nekünk tanult, értékes küzdeni tudó gárdára van szükségünk és egészen más lesz Gyöngyös gazdasági életének képe az iskola 20 éves fennállása után.

Keserves dolog a mai nehéz helyzethez egy ilyen nagy összegű áldozat, de a jövőre kell gondolni és akkor kevésbé fájdalmas lesz az áldozat.

De becsületbeli kötelesség is az iskola megsegítése.

Az érsek a legnagyobb jótévője a városnak és sokszorosan többet tett már a városért, mint amennyibe az iskola fentartása kerül.

Már az iránta való reverenciából is kötelességünk az iskola megsegítése . . .

Megelégedett mosoly kísérte további szavait . . .

Mátraháza, Bene tele van vendéggel, a Kékes szálló építkezése teljes erővel gyönyörűen halad . . .

A polgármester titkára sok várakozót jelent. Az egyik élelmes a nyitva felejtett ajtón betoppán: „Kérem én a Pesti Tőzsde vagyok.“

Illetlenség!

Jelentés a Gyöngyös környéki szőlőkről, valamint a bor és gyümölcs piacról:

A szőlők állapota változatlanul kielégítő, kisebb jégkároktól eltekintve semmiféle hiba nincs, úgy hogy vidékünkön jó, közepes termésre van kilátás.

A borpiac egyelőre üzletelen, a legutóbbi jelentésünkben remélt borbevállási áremelés elmaradása, a kínálat megelégnélésével, némi árcsökkenést okozott, úgy hogy ma jó minőségű 11 % körüli fehér borokat lehet 12 filléres alapon vásárolni. — Az a körülmény is, hogy az élvezeti célokra szolgáló szeszfogyasztás nagymértékben csökkent és ennek következtében a július és augusztus hónapokra nem kaptak a szeszfőzdék bornak párlattá történendő feldolgozására engedélyt, erősen lanyhitólag hat a piacra és valószínűleg ismét elő fog fordulni, hogy egyes gazdák, kik bortermésük egy részét a munkáltatások fedezésére tartalékolják, kénytelenek lesznek azt olcsó árakon piacra dobni.

Az export piacunkon jóformán teljesen szünetel, de mindig vevőre talált.

Exportra, a deviza korlátozások következtében egyelőre csak kis mennyiség került; néhány waggon Wien, néhány waggon pedig Lengyelország részére.

Ha a deviza korlátozások, a szőlőevad megkezdéséig nem lesznek enyhítve, csemegezőlő piacunk igen kedvezőtlen kilátásokkal indulna.

A „Hevesvármegyét“ mindenhol olvassák! Saját érdekében itt hirdessen!

Gyöngyös város közgyűlése. Junius hó 25-én délután tartotta Gyöngyös város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlését, melynek legfontosabb tárgya a gyöngyösi róm. kath. polgári fiú és felsőmezőgazdasági iskola súlyos kérdése volt. Köztudomású, hogy az iskola eltávolított igazgatója nagyon szomorú anyagi helyzetben hagyta hátra az iskolát. A cirka 100.000 P-s adósság miatt az iskolával szemben a végrehajtások egész sorozatát foganatosították. Dr. Puky Árpád polgármesternek lapunk máshelyén is tárgyalt azon helyes álláspontját, hogy vállalja az iskola adósságának rendezését, valamint viseli az intézet fenntartási költségét, Stiller Kálmán h. igazgató, dr. Kossa Lajos, dr. Hacker Béla és Öszterreicher Dezső felszólalása után, magáévá tette a közgyűlést.

A magyar Aeró Szövetség köszönő levele. Dr. Puky Árpád polgármester, mint a gyöngyösi MOVERÓ elnöke rendkívül meleg hangú köszönő levelet kapott Kara Jenőtől a Magyar Aeró Szövetség ügyvezető elnökétől az egri repülő nap sikere érdekében kifejtett érdeműs működésért.

A somorréti szanatórium gyógyszerháza. A gyöngyösi Mátrában épített somorréti szanatórium házi gyógyszerháza felállítására kért engedélyt, sőt már be is rendezte azt. Heves vármegye közegészségügyi bizottsága a népjóléti minisztériumnak javasolta az engedély megadását. A gyöngyösi gyógyszerészek azonban beadványt nyújtottak be ebben az ügyben és súlyos helyzetükre való hivatkozással azt kérték, hogy ők közösen állíthassanak fel egy gyógyszerháza szanatóriumban. A megye pártolva fellejlesztette.

„Pénzintézeteink rázkódtatás nélkül állották ki a nehéz gazdasági helyzetet“

Beszélgetés Érsek Gáborral, a Magyar Nemzeti Bank gyöngyösi fiókjának főnökével.

Komor, méltóságtelejes a Magyar Nemzeti Bank gyöngyösi fiókjának irodahelyisége. Itt nem ülnek türelmetlen várakozással a váltókat szorongató, üzletfelek, itt néma csendben folyik a munka, ide nem jut el a beteg, csak a recepció, mert itt a beteg gazdasági életünk kerületi orvosi tanácsa székeli...

Felkerestük hivatali helyiségében a gyöngyösi kerület gazdasági életének egyik igen fontos alakját, Érsek Gábor főnököt, aki a most folyó exportlehetőségek megteremtésében is igen értékes munkát végzett, hogy tőle, aki a kerület gazdasági életének pulzusán rajta tartja kezét, — véleményt kérjünk pénzintézeteink működéséről és gazdasági életünk helyzetéről.

Föltett kérdéseinkre szíves volt az alábbiakban válaszolni:

„A múlt év júliusa óta életbeléptetett korlátozások és adósvédelmi intézkedések rendkívül nehéz helyzet elé állították pénzintézeteinket.

Nagy megnyugvással regisztrálhatjuk, hogy intézeteink a rendkívül nehéz gazdasági helyzetet a viszonyokhoz mértén rázkódtatások nélkül állották ki.

Az intézetek vezetői előrelátásának, rátermettségének tudható be, hogy a kiáramló betéteket a lehetőségek szerint a fölmondási időhöz való ragaszkodás nélkül szolgáltatották ki, dacára annak, hogy a kihelyezések visszafizetése nem történt ilyen arányban.

Igen nagy nehézséget okozott, hogy a fővárosi visszszámítoló intézetek az akkor érvényben volt hitelkereteket rögzítették és ennek következtében a betevők igényeit csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták pénzintézeteink kielégíteni.

Ezen nagy feladat teljesítése csak úgy volt lehetséges, hogy a kerülethez tartozó gazdaközönség, — amelynek tekintélyes része szálló kultúrával foglalkozik — dacára a múlt évben beállott nagyfokú árcsökkenésnek, amidőn is az értékesítési lehetőség nem állott arányban a megmunkálási költségekkel, mégis igazán dicséretreméllő módon tett eleget az intézetekkel szembeni kötelezettségeinek, amelyeknek egyenes folyamánya volt, hogy a rendezetlenül maradt váltó állomány nem számottevő.

Ezt annak tulajdoníthatom, hogy a gyöngyösi piacon évtizedek óta fennálló exportból kifolyólag a gyümölcs és szőlő értékesítésre lehetőség mutatkozott.

Örvendetes tényként lehet megállapítani, hogy a folyó év január havába kiadott rendelkezés, amely a bor egy részének borpárlattá való kifőzését tette lehetővé, igen jó hatásnak bizonyult, mert a még készletben lévő gyengébb minőségű borok is értékesíthetők voltak a szeszfordéknél, — úgy, hogy ma ugyszólván csak a magasabb fokú, értékesebb uradalmi borokból van némi készlet.

Az intézetek mai üzleti tévékenysége csak a régi kihelyezések kezelésére szorítkozik, új kölcsönöket csak igen ritka esetben és csak a legprímabb helyekre folyósítanak, azt is csak kisebb tételekben.

A szőlő vállalatok múlt évi üzleti eredménye a rossz gazdasági viszonyok és exportnehezségek következtében sajnos kedvezőtlen képet mutat.

Örvendetes jelenségnek minősíthetjük, hogy a

f. hó elején megindult gyümölcsexport a múlt éveihez viszonyítva visszaesést nem mutat és habár Lengyelországba irányult kivitelünk nem öltött oly nagy méreteket, mint az azelőtti években, — a bevételi kontingens korlátozása miatt, — ennek dacára a piacra behozott áruk nem remélt jó áron voltak eladhatók.

A gyöngyösi piac igen értékes eseménye volt a jun. hó 22-én Franciaországba exportált 1 waggon karmazsin cseresznye, amely hűtőkocsiban teszi meg a 6 napos utat a rendeltetési állomásig.

Amennyiben ezek az értékesítési lehetőségek a gyümölcsökre és a szőlőre nézve is továbbra is fenn fognak állani, — jótékony hatással lesznek az iparra és a kereskedelemre is s ennek következménye lesz, hogy a lakosság köztartozásainak is meg tud majd felelni.

Nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy a Magyar Nemzeti Bank mellett működő tárcaközi bizottság az áruforgalmi pengő ellenében megengedett kedvezmény nyújtásával nagyrésztben elősegítette az export lehetőséget.

A jövőbe vetett reményeinket erősen alátámasztja az az elismert tény, hogy exportőrjeink rendkívül rátermett, értelmes, ügyes kereskedők, akiknek több évtizedes üzleti összeköttetése a gyöngyösi piacnak, tehát a városnak és környékének igen nagy erőssége és szerencséje.

Szeptemberre felépítik a Tarna-hidat Feldebrő és Vécs között.

Lapunk legutóbbi számában „Debrőy” aláírással panaszos cikk jelent meg arról, hogy Feldebrő és Vécs községek között a több mint egy éve megkezdett Tarna-híd építése még a múlt évben félbemaradt és azóta is szünetel. Illetékes helyről erre vonatkozóan közölték velünk, hogy a szokatlanul nagy késedelmet előidéző anyagi és műszaki akadályokat sikerült kiküszöbölni, így tehát legkésőbb július 15-én megkezdik a híd továbbépítését és az új híd szeptember 15-ig föltétlenül átadható lesz a közforgalomnak.

Középkerületi gyűlés Junius hó 19-én tartotta Havanban a XVI-ik izr. község kerületi gyűlését Dr. Hasznos József kerületi elnök vezetése alatt. A gyűlés újból megválasztotta dr. Török Lajos táblai tanács elnököt a kerületi bíróság elnökévé. A gyűlésen az említettek kivül Blumenthal Béla, dr. Székely Pál Hevesről és dr. Jász Béla Jászberényből szölkáltak föl.

Műmalom. Ez a fölírás ékesíti a renovált gőzmalom falát Hatvanban. Ezelőtt a malom környéke valóságos szegényfoltja volt a városunknak. — Már külsőségében is egy impozáns épület csoportot látunk, belül pedig egy nagyszerűen átalakított műszakilag is kifogástalanul felszerelt ipartelep. Az új tulajdonosa Rácz Béla 65.000 pengőt investált, hogy Hatvannak ezt az egyedül álló ipartelepét tökéletessé tegye. — Ilyen nehéz időben ez a tőke kötelessége; nem visszahúzódní, hanem dolgozni, munkalmat létesíteni. Az a 17 dolgozó ember tanúbizonysága az új tulajdonos helyes gondolkozásának. Az átalakított műmalom vezetője Szelestey Béla igazgató. Szakavatott vezetésének eredménye, hogy ma már a lakosság a legnagyobb elismeréssel beszél a malom működéséről és azt mondják, hogy ma jobb a 4-es liszt, mint azelőtt a 2-es volt.

Közös sors.

Írta: Ring Gyula.

A magyar kézműves iparosság sorsa össze van kötve a magyar gazda sorsával: politikai, társadalmi és anyagi érdekei annyira azonosak, annyira ugyanazon uton keresendők, hogy vétkes könnyelműség e két termelő osztály vezetői részéről, ha egymást meg nem értve, mondván csinált ellentétek jelszavainak behódolva, nem egyesítenék közös programm alapján megdönthetetlen erősséggé, nemzeti és gazdasági kérdésekben hatalommá azokat, akiknek termelő — alkotó munkája adta és adja meg nemzetünk létalapjának előfeltételeit.

Nem régen alkalam volt egy falusi zárdaiskola felszentelési ünnepélye után a falu kézműves iparosságával hosszasan beszélgetni. Sok minderről esett szó természetesen, de a sok panasz hallatára az én lelkemet az kapta meg legjobban, amikor a kézműiparosok vezetője, a szorgalom és megbízhatóságnak valóságos élőszobra, a falu határát ért jégverést említette azzal a hozzáadással, hogy a gazdákat ért eme elemi csapás a falu iparossága munkaalkalmát, ugyszólván megélhetési lehetőségét majdnem teljesen lerontotta, szinte lehetetlenné tette. Könnyű szokott ennek a becsületes kézműves iparosnak a szemébe és siratta a bajban osztályos társát, a gazdát. Én hozzá teszem, sirt a saját sorsa fölött is.

Ezekben a könnyekben minden szónál fényesebben megtaláljuk a szélszakíthatatlan kapcsot az őstermelő és a kézműves-iparos között. Mégis, ha alapos szemlét tartunk politikai, társadalmi és közgazdasági életünkön, sajnálattal kell megállapítani, hogy az a bizonyos szélszakíthatatlan kapocs valahol, egészen bizonyosan sok helyen csak tudatalattal: a gazda és kézművesiparos közös érdekeinek felismerése, annak minden vonalon való céltudatos, munkálása, a tervszerű együtt működés hiányzik. Hiányzik országos jellegű, de helyi vonatkozásokban is. Az öntudatos, — de nem fennhéjázó és nem öntelt — kigazda, kézművesiparos ritkaság számba megy a felületes vizsgálódó előtt. Ez a magyarázta annak, hogy a két termelő osztály sorsának intézésénél gyámság alá kerül és míg az ipari segédmunkásság aránylag hatalmas képviselőt tud magának biztosítani, ezen képviselőt alapján befolyást gyakorolni a meghozandó törvény és rendeletek szellemére, tartalmára, addig az őstermelés-kézművesipar fennállását érintő kérdésekben csak utólag, panasz és elégedetlenség formájában juttathatja kifejezésre jogos kívánságait. Későn tehát, mindig későn! Az ipari segédmunkásság korán felismerte a szervezkedés, az öntudatra ébresztés rendkívüli fontosságát nemcsak hazánkban, de mindenütt a művelt nyugaton. Azzal most nem foglalkozom, hogy ezen szervezethez egyike nemzeti politikánk szempontjából milyen kihatásu, de hogy szociálpolitikánkra nem volt eredmény nélküli, azt el kell ismernünk. Jogosan feltehetjük a kérdést, hogyan termelte ki magából az ipari munkásság azokat a vezetőket, akik a szervezés szinte ember feletti munkáját elvégezték és folytonosan eredményesen napirenden tartják. Hiszen ugyanazon elemi ismereteket nyújtó iskolákból kerültek ki, mint amelyek adják a gazdákat és kézművesiparosokat sok százezres tömegét. Nem lehet erre mást felelni, mint azt, hogy a saját anyagi erejük által fenntartott továbbképző tanfolyamok, előadások, felolvasások, tehát önképzés által és ami talán a

legfontosabb, az alkalmasak kiválasztása révén. Ehhez nem kértek és tudommi il nem is kaptak támogatást az államtól. Mi azonban mindent az államtól várunk, sokszor nem is gondolva arra, hogy az állam anyagi segítsége, csak a mi adó filléreinkből kerülhet ki s hogy amikor az államtól kérünk, tulajdonképpen magunkat adóztatjuk. A közgazdasági- és gazdasági ismeretek hatékony és mindenkire kiterjeszkedő, népszerű, szórakoztató módon való közkinccsé tétele, az öntudatra ébresztés, a szervezkedés, a szolidaritás olyan alapvető munkája, amelyhez azonnal, haladék nélkül még a legkisebb faluban is hozzá kell fogni és kitartással eredményessé tenni, ma a legszentebb kötelesség. Ki kell termelni, fel kell ismerni azokat az értékeket, akik nem demagóg jelszavak, üres alaptalan ígéretek csengő-bongó hangjai alapján, de a tudás, a felvilágosodottság, a tettrekészség hatalmas fegyverénél fogva hivatottak a termelő osztályok irányítására, vezetésére már csak azért is, mert népünk bizalmával, őszinte bizalmával csak azokat ajándékozta meg, akik soraikból emelkednek ki és akik osztályosai jó és bal szerencséjében egyaránt. Ezek a vezetők lesznek képesek a sok méltánytalanságot kiküszöbölni, ezek tudják valóban megnyugtani a felzúgult kedélyeket és átvinni a gyakorlati életbe azon, a közérdekében szükséges törvényeket és kormány intézkedéseket, amelyeket ma, — meg nem értésük miatt, — sokszor elviselhetetlen nyügnök, zaklatásnak tartanak, pedig talán éppen érdekeik védelmét célozzák.

Az ismeretek terjesztésének munkája két részre osztandó. Az ifju nemzedék iskoláztatásának gyakorlatibb irányban való átszervezése az egyik, a másik a felnőttek tudásának bővítése megfelelő módon. Az iskolák gyakorlatibb irányú tantervvel való ellátásáról a költségvetési vita alkalmával megnyugtató kijelentéseket hallottunk, amelyek ha csakugyan megvalósíthatnak, bizó reménységet kelthetnek azokban a társadalmi osztályokban különösen, ahol a szülők zöme gyermekeikkel legfeljebb a középiskola négy osztályának elvégzését tartják nélkülözhetetlenek. Különösen tehát a kigazda és kézművesipari foglalkozásuakra fog birni igen nagy jelentőséggel. A felnőttek továbbképzésénél a fennállított és működő népházak, iparoskörök jöhetnek elsősorban számításba. Ne legyenek ezek kizárólag a szórakozás, a vigasság tanyái, hanem álljanak e sorsdöntő napokban a komoly szellemi továbbképzés szolgálatában, ahol meg kell találni az anyagi eszközöket arra, hogy csak kiváló előadók legyenek munkásai az immár halaszthatatlan tanításnak. Személyes meggyőződésem alapján állíthatom, hogy az ország egyik részében folyik már a felvilágosítás munkája. Ebből a felvilágosításból azonban nem kérünk! De sajnos be fog következni igen sok helyen akkor, ha ismét elmulaszljuk azokat a teendőket, amelyek alkalmasak arra, hogy nemzeti, társadalmi elgondolásaink megóvassanak. Hiba volt az ipari segédmunkásság egy részének a megszerzését is átengedni illetőleg kulturális és gazdasági törekvéseiket figyelmen kívül hagyni.

Napjainkban az országok kormányzása a közgazdasági kérdések hibátlan elintézésében csúcsodnak ki: a túlzott elmélet vagy a kizárólag csak gyakorlatiasság érvényesítése súlyos veszteségeket sőt katasztrófát okozhat. Az elmélet és gyakorlati életnek észszerű és békés kiegyenlítésében találkozniok kell. A szervezkedésnek és így az érdekképviselőeknek ennél a megállapításnál található meg nélkülözhetetlenségük. Látjuk is, hogy a külön-

böző foglalkozási ágak igyekeznek a maguk érdekképviseleti szervét felállítani és működhetőségükért sokszor tekintélyes anyagi áldozatot is hozni.

Az érdekképviseleti szervek azonban csak úgy tudnak érdemleges tevékenységet kifejtteni, ha azok irányítása széleslátókörű, képzett és az érdekeltek sorából kikerültek kezében van. A vezetőség tagjait kell tehát valósággal kihalászni az ismeretlenség tengeréből és ezzel megakadályozni, hogy ne a mérészek és a mindenre vállalkozók hatalmába kerüljön a termelő osztályok érdekeinek ellátása. Sok értékünk van, de azok a szervezetlenség következtében nem tudnak érvényesülni. Hogy a magyar törvényhozás mennyire tudatában van az érdekképviseletek fontosságának, elég ha rámutatok arra, hogy az országgyűlés Felsőházának tagjai összehívásánál a legkülönbözőbb érdekképviseleti szervek intézményesen tagsági jogosultságot nyertek és ma már bebizonyítottan áll előttünk, hogy az érdekképviseleti szervek delegáltjai nemcsak nem rontottak a Felsőház tekintélyén, de szakszerű felszólalásaik nagyban hozzájárultak sok olyan kérdés megvilágításához, amelyek eddig csak jelentéktelen kérdésként kezeltettek és most rendkívüli fontosságuk el van ismerve. Pedig a Felsőház nem a kezdeményezések szerve.

Az érdekképviseletek munkásságának igénybevétele nap-nap után fokozódik és nincs messze az idő, amikor az országgyűlés képviselő házában is betölthetik azt a helyet, amelyet a kormányzat semmi mással eredményesen nem pótolhat. Már csak ezért is meg kezdendő a felvilágosítás munkája és az arra való kitermelésével olyanokat kell adni a gazda és kézműves-pari érdekképviseleteknek, akik nemzeti, közgazdaság tekintetben teljes megnyugvást nyújtanak nemcsak az érdekelteknek, de a kormányzatért felelős államférfiaknak is.

Az a falusi könnycsepp pedig ne a bánatos lemondás, hanem a dacos elhatározás gyöngye legyen: tanulni, dolgozni és remélni, a jó Isten segédelmé, könyörülete nem marad el!

Képviselőtestületi gyűlés. Hatvan község képviselőtestülete június hó 28-án tartotta rendes közgyűlését Turóczy János bíró elnöke alatt. Napirend előtt Lévay Mihály püspök szóllalt föl a munkanélküliek érdekében. A maga részéről a legnagyobb készséggel kijelentette, hogy a kenyérlétküli szegény emberek érdekében, azok munkával való ellátása miatt el fog járni az illetékes hatóságoknál. Várkonyi Sándor főjegyző jelentést tett a téli inségaktió eredményeiről, amely 56.865 pengő értékű volt. Napirend után Víg Vilmos a gazdák szomorú helyzetét ecsetelte és kérte a község főjegyzőjét, hogy az eladatlan termelvények értékesítési lehetőségének megteremtése végett lépjen az előjáróság értékes nagy kereskedőkkel összeköttetésbe. Juhász János a piac indokolatlan korlátozása ellen szóllalt föl.

Eljegyzés. Vajda István eljegyezte Elbert Imre. (Minden külön értesítés helyett.)

A Hatvani Izs. Nőegylet július hó 9-én a Hatvani Kaszinó kerthelyiségében tartja sikeresnek ígérkező kertüli mulatságtá.

A magyar származású Avigdor Hammeiry előadása Hatvanban. Dr. Fodor Lajosnak a hatvani isz. hitközség kulturbizottsága lelkes elnöke munkájának köszönhető, hogy Avigdor Hammeiry a szentföld világhírű költője egy előadás megtartására eljött Hatvanba is. A június hó 23-án megtartott előadás jelen voltak elragadtatással nyilatkoztak a költő csodálatos tehetségéről és rendkívül suggestív erejéről.

Be kell vezetni az étkezésnél a vendéglőkben a kötelező borfogyasztást!

Csökkenteni kell a kirakodó vásárok számát

Írta: Blumenthal Béla

Amikor az ember kifelé megy a határba és szétnéz, önkénytelenül is hálát rebeg — oly szép az ember munkáján a jó Isten áldása.

Haza felé jövet pedig már telele leszünk szomorúsággal abban a keserű tudatban, hogy mindez mit ér, ha kifelé alig van exportunk, — belső felvevő képességünk minimális, — meg fogunk fulladni a saját zsirunkban!

A tavalyi borokból is még igen nagy mennyiség eladatlanul hever a termelők pincéiben és a nagyszámú bajbajutott termelőre a pénzügyi kormányzatnak azon ígérete, hogy 1933 január 1-től 50 százalékkal csökkenteni fogja a fogyasztási adót, — kevés vigaszt jelent.

Belfogyasztásunk emelésére nálunk is be kellene vezetni a Franciaországban már 20 évvel ezelőtt bevált nagyszerű rendszert, ahol a vendéglőkben minden vendégnek felszolgálták ebédjéhez az ő 1 liter borát, melyért 20 centime-t fizetett akár elfogyasztotta a bort, akár nem! Ott persze persze nem volt fogyasztási adó és így elérték azt, hogy a gyengébb minőségű borokat mind elfogyasztották benn az országban s kivetlre csak a nehéz értékes borok maradtak.

A gazda bajánál nem kisebb a kereskedő és iparos baja sem!

A vidéki kereskedelemnek és iparnak mérhetetlen károkat okoznak a sűrűn megtartott kirakodó vásárok. Ezek ellen a kereskedelem szóban és szakkapjai útján is évek óta harcol, sajnos eredménytelenül.

Egyenesen megdöbbenő, hogy egy ilyen fontos kérdés miként huzódhatik el elintézés nélkül, holott minden számottevő tényező beláthatja a vidék szynlődő kereskedőinek és iparosainak igazát!

Mi történik egy kirakodó vásáron? Megérkezik egy csomó ismeretlen eladó, — akiket a vevő talán soha életében többé nem lát — selejtes áruikat megveszi és később az áru silánysága miatt bottal ütheti az eladó nyomát.

Már most kérdelem, igazság-e az, hogy a helybeli iparos és kereskedő, aki a közterhek alatt nyög, ilyen lehetetlen konkurrenczia miatt elveszítse — főleg ha a vásárok elseje körül tartatnak, amikor még van egy kis pénz a zsebben, — havi keresetének 50 százalékát?

Kinek van ezeken a vásárlókon a vándorló eladókön kívül haszna? A városoknak, községeknek a befolyó helypénzekből? Csalóka negatív haszon az, hiszen sokkal többet elveszít azáltal, hogy adó-fizető polgárai tönkremennek; — de egyébként is a havonta tartandó állatvásárok helypénz jövedelméből ez is bőségesen megtérülne.

A kirakodó vásárok csökkentése esetén nézetem szerint a vásártartó gócpontokon egészségtelenül összetorlódtott iparosság is meg fog oszolni, sokan fognak a falvakba költözni, ha tudni fogják, hogy a falusi község nem tódulhat be szükségleteinek beszerzése miatt a nagyobb községekbeni vásárba, hanem odahaza szerzi be azokat.

Egerben, Gyöngyösön igen helyesen vezették be a gazdaközönség érdekében a havi állatvásárokat.

Ezek a vásárok igen alkalmasak arra, hogy a kisgazdák állatforgalmaikat lebonyolítsák, állataikat szükségük szerint cseré-beréljék, s ezáltal jövedelmüket is gyarapítsák.

A kirakodó vásárok csökkentése és ezek helyébe a havi állatvásárok bevezetése ügyében Hatvan köztség képviselőtestülete elé kerül a kereskedők és iparosok beadványa. Hiszem, hogy a képviselőtestület kellő megértéssel fogja kezelni a létért küzdő kereskedő és iparostársadalom jogos kérését!

A hatvani gazdák szomorú helyzete.

Hogyha a Katholikus Kör termeiben, a gazdák gyülekező helyén egy olyan készülék volna elhelyezve, mint a hőmérő, amely pontosan mutatná az elhanyagolt gazda sémajokat, panaszokat, bizonyára rémületet keltene a baj lázfokának az a hihetetlen magas mivolta, mit a higány és a borszesz mutatna.

Valóban mélysegesen szomorú is a helyzet.

A gazda elveti a magot, kinlódik küzködik, reszkíroz munkát, pénzt, rezket az időjárástól és amikor végre a jó Isten segítségével betakarítja termését — nincs ára — nincs, aki megvegye.

Hogyha mindenütt így volna, akkor sem volna szabad belenyugodnunk.

De nem így van máshol, még a szomszédunkban sem!

Gyöngyös egy szárnyvonal végén fekszik, ahová a vásárló az oldal út miatt különben sem szívesen menne, hogyha nem vonzaná oda a saját külön érdeke!

Gyöngyös régen fölismerte, hogy micsoda értéket jelent neki, hogyha mezőgazdasági terményeinek piacot szerez.

Ott összedolgozik a termelő a kiváló érzéssel és ügyességgel megállított nagykereskedőkkel, a hatóságokkal és ennek együttes eredménye, hogy a szomszéd város gazdaterményei európai fogyasztópiacokon keresett cikkek!

Mennivel előnyösebb helyzetben van Hatvan földrajzi fekvését illetőleg vasuti gócpontja révén, amelynek segítségével 4 irányba is dobhatja terményeit.

Nem ér semmit az előny, ha nem tudjuk fölhasználni!

Égető szüksége volna Hatvannak mezőgazdasági termények értékesítésével foglalkozó, hozzáértő, — értékes összeköttetésekkel bíró — nagyvonalú, megbízható kereskedőkre.

Sajnos nálunk csak jóakarató szenzárok keletkeztek, akik a mai rettenetes gazdasági háboruban nem elégséges eszközök még a létfenntartást biztosító siker kivívására sem.

Mi tehát a teendő? Megfogni a kérdést, amely életet jelent nemcsak a gazdasági életünk gyökerét képező gazdákra, hanem az abból élő többi foglalkozási ágakra is.

Elhangzott a képviselőtestületben indítványunk, fogjanak össze az értékes gazdák a város képviselőjével és főjegyzőjével. Kutassák, keressék ki az értékes vevőket, hívják, édesgessék a ide mint a városnak legkedvesebb vendégeit.

Mutassuk meg nekik gyönyörű terményeinket, ha most egy kicsit el is késtünk — nem baj, alapozzuk meg — készítsük elő a jövőt!

Ha bizhatunk a jövő sikerében könnyebben elfogjuk viselni a mai súlyos helyzetet.

A letargikus nyugalom halált jelent, mi pedig élni akarunk, — rajta tehát készítsük elő magunknak és gyermekeinknek a jövőt!

A pásztói állami polgári fiú és leányiskola igazgatójának fölhívása a közügyi Internátus létesítésére.

Haeckl a híres természetudós mondása volt, hogy „mutassatok nekem egy kormót”, abból én megrajzolom az egész állatot.

Mi is azt mondjuk, hogyha semmi adatunk nem volna, a fenti intézet igazgatója tanfőnöke működésének megítélésére, csak az a fölhívás, amelyet a közügyi internátus létesítése ügyében kibocsátottak, már nyugodt lélekkel megállapíthatnánk, hogy ez a testület vezetőjével együtt méltán megérdemli a külön pedagógus jelzést.

Ebben a fölhívásban annyi szociális érzés, megértés és a mai nehéz időkét kellőleg mérlegelő, gondolat és terv van, hogy meggyőződésünk: — a kitűzött terv föltétlenül sikerülni fog, mert az érdekelt szülők bizonyára a legnagyobb örömmel fogják megragadni a külön alkalmat, hogy potompéNZért havi 25 pengő teljes ellátásért reábizhassák gyermekeik nevelését ilyen kitűnő szülőhelyettes — ember — és szakfelügyelők. Rendkívül sok veszélyt jelent a növények testi és lelki fejlődésére a korán kelés, a vonatkozás, a törődötlen késő este való hazakerzés.

Aki csak teheti, ragadja meg az alkalmat, hiszen már eddig is szépszámú érdeklődés mutatkozik és már 30 jelentkezőt föl is vettek.

A közügyi Internátus tanári felügyelet alatt állana és a felügyelő tanár bent is lakna.

A leány gyermekeket jobb családoknál helyeznék el az igazgatóság, reggeltől estig azonban szintén tanári felügyelet alatt állanának.

Az a nemes pedagógiai felfogás, amely a „fölhívást” uralja, az iskola vezetésében már eddig is több igen szép gyakorlati megvalósításban nyert kifejezést.

A szegényebb sorsú gyermekeken nagyon sokat segített az intézet igazgatóságának az az eléggé nem dicsérhető segítségnyújtása, hogy a drága tankönyveket pár fillér kölcsöndijért rendelkezésre bocsátotta. A vidéki növendékeknek pár fillérért adott meleg leves, uzsonna tejek, mind-mind olyan ténykedések, hogy még a leggondosabb szülő is nyugodtan reá bizhatja feltett kincse gyermeke nevelését ilyen testületre, amelynek vezetője vitéz Ágassváry Lajos igazgató.

Országos akciót kellene indítani a szülőddő kereskedelem moratóriumának kieszközlésére

— mondja Hevesi Árpád a pásztói Omke elnöke.

A gazda moratórium megfogja a fojtogató kezét, hogy időhöz, levegőhöz jusson a nehéz étellel birkozó kis gazda.

Ezt a segítségnyújtást a végpusztulással fenyegetett kereskedő társadalom is méltán sőt joggal kérheti.

Hevesi Árpád a pásztói Omke elnöke szerint az ország összes Omke egyesületeinek egy táborba tömörülve kellene követelni a kerületi képviselők útján a kereskedőkre is kiterjedő moratóriumot!

Bizony a kereskedelem, éppen úgy, mint a mezőgazda és az iparostársadalom hihetetlen szenvedéseket áll ki a megcsökkenett kereslet és a hatalmas megduzzadt közterhek miatt!

A helyzet kellő fölismerése, megértés, az ideje korán való segítségnyújtás sok mindenen tudna segíteni, mielőtt még a sebek súlyosan elmélyülnek, elmérgesednek.

Gorove Árpádné ünneplése.

A pásztói nyomortanyák látogatóját, a szegények jóságos lelkű nemtőjét a Péter-Pál napján megtartott Vöröskereszt-diszkozyűlés keretében meleg szeretettel köszöntötte Pásztó társadalma.

Ebben az anyagias világban, mint egy üdítő óázis hatott a lélekiemelő kép, amint összeforrott egy igazán szívből ünneplő társadalom, hogy meg-simogassa, hogy lelkéből köszöntse azt, akinek a mindennapi imádságához szervesen hozzátartozik a mindennapi jöttevés és a mások jócselekvésre való bírása is.

A Dr. Murczkó László főszolgabíró által átadott Vöröskereszt-érdemérem csak a hivatalos világ elismerésének szimboluma volt és csupán miniatűr kiadása annak a szívből-lélekből fakadó hatalmas kitüntetésnek, amellyel az ünneplő a szürke hétköznapiokon is szeretet, megbecsülés alakjában Pásztó népe körülveszi.

Dr. Murczkó László főszolgabíró üdvözlő beszédén kívül Dr. Zemann Dezső igazgató főorvos a Vöröskereszt Egyesület elnöke az egyesület nevében köszöntötte az ünneplőt, Kaluzsa Kálmán főjegyző pedig a község nevében. Az ünneplő fényét emelte Ivády Bélának a kerület országgyűlési képviselőjének megjelenése is, aki szintén szeretettel köszöntötte Gorove Árpádnét, a megjelent Harkabusz László apátplébánossal együtt.

Az ifjúsági vöröskereszt-egylet részéről Murczkó Buba volt a jó kívánságok szószólója.

Az ünneplésben részt vett Pásztó egész társadalma vallás és felekezeti különbség nélkül és az ünneplők sokaságában ott láttuk gróf Almássy Pált és nejét is.

Az ünneplést meghatott szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért és a minden felől feléje áradó szeretetért.

Az ünnepség legmeghatottabb része a szegények kunyhóiban zajlott le, ahonnan forró imádság szállt az Égek Urához, a sok letörölt könnyert, a sok meggyógyított sajtó sebért, hálát rebeve az Úrnak, hogy a Gondviselés áldott keze hozzájuk vezérelte jóságos lelkű segítőjüket.

Névnap. Harkabusz László apátplébánost névnapja alkalmából a pásztói tradíciókhoz hiven tisztelőinek sokasága kereste föl jószóval, virággal, hogy szeretetteljes jókívánságaikat kifejezzék. Hasonló ünneplésben részesült Dr. Murczkó László t. b. főszolgabíró, a pásztói kirendeltség vezetője is.

Megalakult a bércséplők és traktor tulajdonosok hevesi szövetsége. Junius hó 26-án tartották alakuló gyűlésüket a hevesi bércséplők és traktor tulajdonosok. Elnökké Figlár Géza takarékpénztári igazgatót választották meg. — Az alakulás célja a kari érdekek megvédése.

Érdekes export Heves környékéről! Értesülésünk szerint Paizs Miklós fogacsi gazdaságából a közelmúlt napokban mintegy 4—5 waggon hizó göblyöt szállítottak el Schweizba. — A szatmári püspökség kiskörei gazdaságából pedig 3 waggon hizott ürit szállítottak ki Franciaországba.

Felszámol a Hevesi Hitelszövetkezet. Értesülésünk szerint a Hitelszövetkezet felszámolását: Dr. Nyireő Andor, Engel Emil, Fészl Ferenc, Mezey Antal és a központi kiküldött Kelemen Pál fogják végezni.

H E V E S I J Á R Á S .

Látogatásunk a hevesi Gazdakörben.

Szép, tágas, napsütéses épület a hevesi „Gazdakör.” Péter-Pál napján ellátogattunk a Kör helyiségébe, hogy elbeszélgessünk a gazdabajokról a Kör elnökével Szuromi Istvánnal, aki egyébként a község bírása.

Nem találtuk ott. — Az olvasóköri asztalán ott feküdt sok újság — a gazdák olvasták, megbeszéltek az eseményeket. Az országos eseményekkel hamar végeztünk, a bolettól nem sokat várnak, azt mondják, hogy többet hoz a kincstárnak mint a gazdáknak.

Reámutattak a helyi súlyos bajokra, nincs ára a termelvényeknek — mert nincs, aki megvegye. Idegen vevőt alig látnak. Peldakép fölhozták, hogy a legfinomabb gyöngé főző tökből 3 darabot kínáltak legutóbb 1 pengőért, de nem kellett.

A legaktuálisabb beszéd tárgy a bércséplők és traktortulajdonosok hevesi szövetségének megalakulása volt.

Mezey Antal a Kör elnöke gyűlésre hívta össze a Kör tagjait, amelyen a bércséplők is megjelentek.

A gyűlésen közmegelegedésre tisztázott az ügy, a bércséplők nem a gazdák ellen irányuló kartell alakítottak, hanem saját érdekeik megvédése miatt a közös anvagbeszerzés lehetőségének megteremtéséért tömörültek.

A gyűlésen a gazdák sikerrel képviselték érdekeiket.

Az eddig szokásban volt ellátást a két etetőnek és a géptulajdonosnak beszüntetik.

A fizetendő százalék ügyben a vasárnapi értekezlet fog dönteni, de már most is megállapítást nyert az, hogy az eddig szokásban volt díjazásnál többet nem fizetnek.

Elbeszélgettünk még sok mindenről, a harctéri eseményekről, a közös ismerősökről, sőt a búzaválatáról is.

Igen ez Hevesen be lesz vezetve a hevesi lap-társunknál, amelynél az évi előfizetés 5 pengőt 30 kiló búzával fogják előfizetni. Már aziránt is érdekelték, hogy hová kell majd hordani az előfizetés díját.

Megnyugtatót kaptak, hogy utcánként lesz az előfizetési díj beszedése rendezve.

Elbucszúttunk a Gazdakör tagjaitól, jól esett Péter-Pál napján egy kicsit elbeszélgetni Szedlák István gazdával és társaival, akik úgy szólván mind bajtársak is voltak.

Személyi hir. Vitéz Tömösváry János dr. főszolgabíró 2 heti szabadságáról visszaérkezett és átvette hivatala vezetését.

Gáspárdy Elemér képviselői beszámolót tartott junius 27-én Visznek községben. A beszámolót, amely főképpen a mai gazdasági helyzettel foglalkozott, általános helyesléssel fogadta a nagyszámu halgatóság és meleg ünneplésben részesítette a képviselőt. A beszámoló beszédét végig hallgatták Ury Lajos dr. budapesti ítélőtáblai tanácselnök, Ráday Gyula miniszteri tanácsos, Urbán Gusztáv dr. jogakadémiai tanár lapszerkesztő és Hajdu István dr. földművelésügyi miniszteriumi kísérletügyi titkár is, akik az e napra eső búcsú alkalmából tartózkodtak Visznek községben.

PÉTERVÁSÁRAI JÁRÁS.

A Szajla—Recsk közötti községi dülő út kiépítését kéri a pétervásárai járás.

Gazdasági és stratégiai fontosságu ennek az útvonalnak kiépítése.

Beszélgetés Miklóssy Aladár főszolgabíróval járásának legfontosabb problémáiról.

Kéttornyú ódon templomával megkapó panorámát nyújt a hevesmegyei Palócföld közigazgatási központja: Pétervására nagyközség, a szeszélyes Tarna völgyében, erdőkoszorúta hegyek tövén. Modern új hídon robogunk át a község szélén. Imponáló emeletes épületek, a nagy népiskola, a városi palotákra emlékeztető járásbírósi székház. Távolabb pedig óriási szép parkjával a Keglevich-grófok ősi kastélya, sok nevezetes megyei esemény történelmi színhelye, vagy kiindulási pontja.

A kies fekvésű járási székhelyen kaszinó, pénzüintézet és minden intézmény méltó hajlékot talált, csak a közigazgatásnak nincs még rendes otthona. Nemcsak a község előljárósága, hanem a főszolgabírói hivatal is olyan szegényes, rozoga viskóban nyert elhelyezést, mintha valami számkivetett gyermek volna a többi közintézmény mellett. Miklóssy Aladár főszolgabíró, a hevesmegyei főszolgabírói kar doyen-je azonban bebizonyította, hogy a hivatal szegényes épülete nem akadály a jó közigazgatásnak.

— Amennyiben folytatják a Tarna szabályozását, — mondja kérdéseinkre Miklóssy főszolgabíró — nálunk a nyári munkaalkalom biztosítva van. A szabályozás idei munkálatai Szajlától Pétervásáráig terjednének. Két hónapon át állandóan kétszáz ember dolgozhatna itt.

— A Derecske—mátraballai vicinális ut földmunkáit már megkezdte az Államépítészeti Hivatal, mint inségmunkát. Itt a helyi lakosság munkanélkül maradt inségesei jutnak keresethez.

— Nekünk nagyon fontos volna közigazdasági szempontból, az országnak pedig stratégiai szempontból: a Szajla—Recsk közötti községi közdülő út kiépítése modern megyei uttá. Ez az út közelebb hozná Pétervására vidékét Parád és Recsk vidékéhez és tizenegy kilométerrel rövidebb lenne az utunk a vasúthoz, mert a Sirokot érintő Pétervására—recski félköralakú út tizenegy kilométerrel hosszabb a Pétervására—Szajla—Recsk utvonalnál. Az összes felsőbükki községeink (Tarnalelesz, Bükkszenterzsébet, Domonkos stb.) termelőinek fontos érdeke ennek a rövidebb utnak kiépítése. En ezt már többször kértem is javaslatomban a megyénél, de az építés elé akadályokat gördítenek bizonyos szabályok és rendelkezések azon a címen, hogy ez községi közdülő út, már pedig csak vicinális utat szabad a megyei útalapból kiépíteni.

— Járásom területén kiváló termés ígérkezik. Két nehéz hét van még hátra, de azután jön az új termés és orvoslást hoz sok nélkülözőnek. Addig még csak kibírjuk valahogy...

Tizenkétezer pengő államsegéllyel felépítik a bükkszenterzsébeti iskolát. Több ízben megemlékeztünk arról, hogy Bükkszenterzsébet községben dűledezik az elemi iskola. A kultuszminiszter az iskola felépítéséhez 12.000 pengő államsegélyt utalt ki Keglevich Gyula gróf képviselő közbenjárására.

Parád.

Ország Gyöngye. Nemzet Kincse.

Írta: Végh Kálmán, Mátyás.

Petőli énekelte ezt: „Ha a föld Isten kalapja: Úgy hazánk bokréta rajta.” Izzó, magyarszívtől sugallt mondat. De igaz volt. Volt; mert a bokrétát a trianoni békeparancs kegyetlenül megtépte. Azonban Báró Eötvös József szerint: „Ahol az ember legyőzhetetlen akadályokra bukkant: ez nem akadály többé, hanem adott helyzet, melyből a további cselekvésnél kiindulnunk kell.” Így vagyunk csonka országunk természeti kincseivel is. A háború előtti turisztaság és alpinizmus leszorult a Tálráról, a Szebeni Havasokról; könyezve gondolunk a bájos Erdélyre; polgártársaink sajgó fájdalmi előtt bezárt kapu Mehádia, Bükkszád, Pokolsár, Szliács, Pöstyén... és sok-sok más. Ma ez az „adott helyzet.” Okos ember tehát lelke fájdalmában is érzi, hogy kétszeres kötelességünk lángolva szeretni, megbecsülni, fölkarolni azt, ami megmaradt.

Ezek között legelső gyönyörű Mátránk; ma egyetlen, hegyvidéki, világhírű gyógyfürdőjével, Paráddal; főkincse vasas (kálium; nátrium-, calcium-, magnezium-, aluminium-) szulfátos fürdővize, melyet hatékonyabbá a termelő ósanyag kilugozásából nyert egy-két csöbör lúggal is megerősítenek a fürdőorvos rendeletére; és három kincset érő gyógyvize, az arzénos-vasas, kénes-szénsavas (a világhírű Csevice) vasas szénsavas vizek, melyekhez a calcium hidrokarbonátos Szent István viz is járul. Ezeket a gőzfűtési fürdőház, a benne levő, vegyi és görcsövi vizsgálatokra berendezett, kvarc és diathermiával felszerelt laboratórium, orvosi rendelő, szénsavas fürdő, külön fedél alá velt Vízügyintézet egészíti ki. Ezek gyógyhatásait a fürdő Prospektusa (ismertetése) sorolja el, melyet a Fürdőigazgatóság (cim: Parád) bárkinék ingyen megküld.

Május 4-én és 5-én száznál több fürdőorvos specialista jelent meg kongressusra Parádon Dr. Vámosy Zoltán, Dr. Tauffer Vilmos és nagynevű társaik vezetése alatt és Parád fürdőjét, vizeit első osztályú nőgyógyászati és bolygyógyászati valamint a rheumatikus bajokat gyógyító tényezőnek jelentette ki.

A fürdő ma teljesen újjá van szervezve. Dr. Nagy Béla, László, az új fürdőorvos, teljes erővel és ambícióval karolja fel Parád ügyét; a beteget pártatlan figyelemmel hallgatja ki; az összes gyógytényezőket (fürdő- és ivóvizek) naponta háromszor vegyelemez; csak egyben nem enged, abban, hogy valaki kontáruul használja a fürdőt. Az új fürdőigazgató Kopál Gyula új mezbe öltöztette a nemesen egyszerű, hatalmas szállókat és villákat és úgyszólván reggeltől estig fürdőnknek él, melynek táj- és virágkertészete is kiváló.

A fürdőelőidénye május 15-től, június 25-ig, a főidény szeptember 5-ig, az utóidény pedig október 1-ig tart. Télen is lehet ivókúrát folytatni ott lakással, csend, nyugalom és ha tetszik téli sportokkal, szórakozásokkal. Arcképes igazolványos közalkalmazottak igen nagy kedvezményt élveznek az elő- és utóidényben, mit a Prospectus sorol el.

Tavaly háromezer állandó vendége volt a fürdőnek; de csak azért ennyi, mert többet nem tudott már elhelyezni. Ezeket kiegészíti a Recskben, Parád községben és a közeli tanyákban meghúzódó fürdőzők számon nem tartható tömege.

Vendéglője kitűnő, Tejcsarnoka, napi gyümölcs-piaci gazdag, zenekara kiváló, tenispályái kitűnően gondozottak, százados fáktól árnyékoló park-utjai pompásak.

Ami a fürdőt turisztikai szempontból illeti, páratlan, csonka hazánkban. Erdő, bérc mindenféle. Csonkamagyarország legnagyobb, összefüggő erdőterülete és a vulkáni kupokban gazdag, amúgy is vulkáni eredetű Mátra szívében, majdnem szelmen-tes völgyben a Fekete Tarna partján fekszik. Gyönyörű szállói a nemes, egyszerű ízlés, aggályosan tisztán tartott remekei. Ezek körül fekszenek szebbnél szebb kiránduló völgyei, látványosságai. Fenséges látvány Csonka hazánk legmagasabb csúcsa, az 1010 méter magas Kekes, mely a fürdővendéglő csarnokából nézve terraszosan nyúlik lábainkig a kék, zöld, hamvas színek minden változatában. Oldalán kanyarog fel a Gyöngyös felé vivő műút kitűnő szerpentinje; ennek mentén pompás kilátó pontok, egészségügyi paloták, építmények, üveggyár réz-, ezüst-, aranybánya, vízesés, halas és pisztrángos tavak, a bájos vadregényes Hónavölgy, üdítő tejtermékeket nyújtó majorságok, kastélyok, források, a világhírű Cseviceforrás a tulajdonképeni „Parádi víz”, hegyormokon büszkélkedő menedékházak, várromok, földvár, a hatalmas Siroki várom fantasztikus szikláival, Eger város kimeríthetetlen kultur és régészeti, történelmi kincseivel, a Tarnavölgyön Tarnaszentmária és Feldebrő Szent István korabali templomai és még sok más, amiket az igazgatóságnál kapható szakszerű kalauz elsorol. Mindezen helyekre a fürdővendégek, turisták a helybeli gépkocsikat, uradalmi fogatokat kalauzokat is igénybe vehetik.

Adjuk ezeket azt a kincset, mit a néprege, hagyomány, a magyar történelem kezdetétől fogva megmentett, mely föleleveníti a rideg köveket, csatazajtól, vadűző leventék zsvajjától hangossá teszi a völgyeket, pazonokat és mikről kitűnően szerkesztett anthológiák kalauzolják az érdeklődőket. Igazán nem túloztam, mikor azt mondtam e sokak által „Isten kertjének” nevezett fenségesen bájos tájékról, hogy ez az „Ország Gyöngye”.

De a „Nemzet Kincse” is, mert Parád és a hozzá tartozó falvak, erdők, bércek ma a „Nemzeti Közművelődési Alap”, röviden külön tanulóink ösztöndíjainak tulajdonát képezik. Minden fillér, minden pengő, mit e hely felvirágoztatására költünk üdülés, gyógyulás, szórakozás, kedvverítés címén, honfiai adomány egy-egy új emberöltő európai műveltségű és látkörü tudósai, művészei, iparművészei, köz- és mezőgazdái részére. Vagyis Parád a nemzeté, vagy ha így edesebb kimondani: a miénk.

Fürdőélet Parádon. Mozgalmas fürdőélet indult meg Parád fürdön, ahol most kezdődött a nyári főszezon. A helyek nyolcvan százaléka foglalt. Junius 25-én, szombaton este a Kur-szalomban nagyszerű Cselényi-estet rendeztek a *Térffy Béla* elnöklése alatt álló Adalbertinum diák-menza javára. *Gabányi János* tábornok a Hadtörténelmi Múzeum igazgatója megható szavakkal ecsetelte ünnepbeszédében a magyar diákok nyomorát. *Cselényi Miklós* kitűnő énekszámait következtek ezután, majd *Agai Irén* a Vigszínház művésznője szavalt el több költeményt. Előkelő közönség tapsolt lelkesen a két művésznek. A hallgatóság díszes soraiban ott voltak: *Ferdinandy Gyula* v. igazságügyi miniszter, *Erődi-Harrach Béla*, *Pompéry Elemér* és a fürdőző közönség több más előkelősége.

Sport. Pétervására—Egercsehi 5:1—(3:0) Pétervására labdarúgó csapata fölényesen győzött.

A gazdák terhei.

Írta: Schwartz Sándor.

A magyar gazdáknak sohasem volt rózsás a helyzetük. Panasz és gond volt osztályrészük a régi jó világban is. A hazai rög szeretele azonban mindent feledtetett és emberfeletti munkát végezve minden igyekezete az volt, hogy ápolja, művelje és semmiféle áldozattal ne riadjon vissza attól, hogy többet, szebbet, nemesebbet produkáljon gazdatársánál. A természetimádat szülte a nemes vetélkedést, mely nem törődve a panasz és gond okaival törtelt a kitűzött cél felé.

Panasz és gond. Panasz az időjárásra, mely a legfőbb gondot okozta, mert hiszen ez az egyetlen mesterség, ahol az emberi munka, a kitűzött cél elérése tisztán a gondviseléstől függ. Nem használnak itt a technika legújabb vívmányai egy fillér értékűt sem, ha nincs akkor és olyan eső, amikor azt a vegetatio megkívánja, nem használ az éltető napsugár sem, ha perzsel, nem használ a nemesített, jól megmunkált föld, a nemesített mag, a befektetett tőke semmit, de semmit, ha az Urísten másként rendelkezik, mint ahogy azt a gazda kívánja.

Mindezekhez, az emberileg meg nem változtatható gondokhoz párosult a legutóbbi években az anyagi gondok halmaza. Az értékesítés lehetetlensége, az adók állandó emelése, a szerencsétlenül megkötött kereskedelmi szerződések, stb. stb. melyek mind-egyike külön-külön is megnehezítené a gazda életképességét. Sajnos ezek a bajok azonban nem külön-külön, hanem együttesen jelentek meg s oly terhet raktak a magyar gazdákra, melyek alatt kénytelen volt összeroskadni és a legvégső eszközhöz a kölcsönhöz folyamodni. Tette azt egy szebb jövő reményében és abban a megingathatatlan meggyőződésében, hogy a helyzetnek változni kell és megsokszorosított munkával és a létminimum alá redukált igényeivel vélt eleget tehetni kötelezettségeinek. Reményében és meggyőződésében azonban csalatkozott.

Nem használt semmi. Nem használt az Istenadta jó termés, mert nem tudta értékesíteni. Nem használt a nagy gonddal fenntartott állattenyésztés és hizlalás, mert kénytelen volt itthon potom áron, természetesen veszteséggel eladni, nem használt semmiféle tőkebefektetés, mert nem hogy a kamatokat kapta volna vissza, hanem a tőkéje is elveszett. A tartozás kamatait egy darabig csak bírta, adóját egy ideig csak fizette. Minthogy azonban minden hosszú betegségnek halál a vége, ő sem kerülhette el sorsát. Ma már nem roskadozik tovább, mert ma már a gazdatársadalom tetszhalott, melyet a kámforinjekciók, mint pl. az árverések kitolása, a 6-os bizottság, egyik napról a másik napra tartják életben. Nem tudom nem-e rosszabb a tényleges halálnál, mely után már nincs sem kiu, sem gond, sem panasz, hanem az örök pihenés.

Ez a kép szegény hazánk szomorú képe. Nem tagadhatja senki, hogy agrárállam vagyunk és ha a gazdatársadalom ennek az államnak terhét hordozó pilléreiről nemcsak a vakolat hullott le, nemcsak a téglái töredeznek, nemcsak az alapjai ingadoznak, hanem már csak egy gondolat tartja az összeomlástól, akkor mi lesz szegény hazánkkal, ha nem jön nagyon gyorsan egy építész, aki ezeket a pilléreket ismét megingathatatlanná teszi.

Minthogy az államokon sem segíthet más mint a háborús adósságok elengedése, úgy nem segíthet

a gazdátársadalmon sem más mint az adósságok szanálása. Ez a szanálás azonban nem lehet kámforinjekció, hanem ennek a tespedő életbe új vért kell hozni és ezzel az egészséges vérkeringést megindítani, amely vérkeringés természetesen kihatna ennek-folytán az ugyancsak dögröváson levő iparra, kereskedelemre, új keresleti lehetőségeket teremtve, nagyban segítene a nyagymérvű munkanélküliségen is.

A magyar gazda alamizsnát nem fogad el, a magyar gazda csak igazságot akar.

Igazság pedig szerintem az volna, ha a gazdátársadalom adósságait összeírják. Ebben az összeírásban bele lenne foglalva, hogy tőketartozása után eddig mily kamatokat fizetett és törvényileg mondatnák ki, hogy minden kamatösszeg, mely 8 százalékon felül fizetett, tőketörlesztésnek tudandó be. Szerény véleményem szerint a hitelezőket nem érné sérelem, mert a 8 százalékos kamat a törvényes és meg lehetnek elégedve ily kamatozással, akkor amikor a régi jó világban a gazda befektetett tőkéje nem hozott 3—4 százalékos kamalnál többet. A gazdák pedig megszabadulva egy tekintélyes adósságtól, lélekzethez jutva, megújult erővel, talpra állva megkezdhetnék a romok eltakarítása után, az építő munkát. A romok eltakarításához a 8 százalékon felüli kamatok betudása volna a segítség. Az építő munkához pedig elengedhetetlen feltétel az így megmaradt tőkének amortizációs jelzalog kölcsönre való átalakítása. Szent meggyőződésem, hogy ez az egyetlen segítség, mely a mai súlyos gazdasági viszonyokat megszüntetné, mert az „itt élöd és meghalod kell” a jelenlegi kámforinjekciókkal csak a meghalást eredményezi, az alapos segítség pedig az életet jelenti.

Mi pedig a küzdő, dolgozó élni akarásunkkal „nem, nem soha” sem nyugodhatunk bele megcsontított, agyonnyomorgatott édes hazánk mai válságos helyzetébe, hanem rendületlenül hiszünk „az isteni örökigazságban, hazánk feltámadásában.”

Autóbusz-járat a csonka ország legszebb vidékén

**Miskolc — Lillafüred — Felsőtárkány
Eger — Sirok — Parád és Mátraháza
között minden vásár- és
ünnepnapon.**

Junius 25-ével a MAVART személyszállító autóbuszjáratokat vezetett be minden vásár- és ünnepnapra Miskolc — Lillafüred — Felsőtárkány — Eger — Sirok — Recsk — Parád és Mátraháza között. Ez a száztizkilométeres út a megmaradt magyar föld legfestőbb vidékét öleli fel és újabb alkalmat nyújt a heves megyei Bükk és Mátra vidékén az idegenforgalom és turisztika fejlesztésére.

Menettérti jegy ára Egertől 6, Miskolctól 11 P. Mátraházáig. A MAVART igazgatósága a miskolci és a heves megyei sajtó képviselőit is meghívta Péter-Pál napjára az új autóbuszjárat bemutatására. Az újságírók az út elragadó szépségeiről, a Bükk kies völgyeiről, a siroki várról, Parád fürdő-telepéről, a Mátra csodálatos látnivalóiról és Mátraháza, valamint a Kékes vadregényes tájairól hangulatos cikkeket számolnak be.

TISZAFÜREDI JÁRÁS.

Ujabb elemi csapás érte a tiszafüredi járás gazdaközönségét

Számos vidéken csak 3 mázsás búzatermésre számítanak.

Tiszafüred, junius 27.

Úgy látszik, a tiszafüredi járás évek óta katasztrofálakkal küzdő gazdaközönségének az egyiptomi csapásokat kell elszenvednie. Már alig emlékezünk nyárra, amely nem hozott valami elemi csapást erre a vidékre. Ficzere Jenő dr. a járás tevékeny főszolgabírója elsomorodva mondotta el munkatársunknak:

— Nem volna itt semmi más baj, csak a gazdasági helyzet... Évek óta alig van termés. Az idén az árvíz pusztításai után a szerecsenpoloska támadta meg a vélesterületet és azt mondhatjuk: *nagyrészen learatta a búzát*. Számos községünk határában mint pl. *Poroszlón* alig 3, vagy legjobb esetben 3 1/2 mázsás termésre van kilátás a szerecsen-poloska okozta károk miatt. Ismét a megye közbenjárását kell kérnünk, hogy az állam újból jöjjön segítségére az elemi károkat szenvedett gazdáknak.

Járásai tűzoltóverseny. A tiszafüredi járás tűzoltó egyesületei az elmúlt vasárnap Tiszafüreden járási tűzoltóversenyt tartottak. A taktikában első lett a kitűnő tiszafüredi csapat, amelynek parancsnoka a többszörösen kitüntetett *Tariczky Géza* borbélymester. A *szerecsenben* első lett a poroszlói csapat, amelynek élén *Ambrus Alajos dr.* poroszlói községi jegyző áll s aki ugyancsak sok méltó elismerést szerzett már csapatának. A versenyen megjelentek: *vitéz Bobory György dr.* ny. löispán, országgyűlési képviselő, a vármegye alispánjának képviselője pedig *Dr. Buzás Endre* vármegyei tb. főjegyző, továbbá *Breznay Imre* vármegyei tűzrendészeti felügyelő és a helybeli társadalom előkelőségei.

A Tisza áldozata. Örvény községben György Kálmán nyolc éves gyermek játékközben a partról a Tiszába esett. Mire segítségére siethettek volna, elmerült a vízben és belefulladt. A holttestét sem találták meg.

Tovább folytatják a Kerecsend Eger közötti országot újjáépítését.

Az elmúlt évben bekövetkezett európai gazdasági válság folytán az építő vállalat befejezetlenül hagyta az Eger-Kerecsend közötti országot újjáépítését. *Tóbiás József* műszaki főtanácsostól, az egri Államépítészeti Hivatal főnökétől most azt az értesülést kapta a *Hevesvármegye* munkatársa, hogy e nagyfotosságú utszakasz teljes újjáépítésének befejezésére sikerült megtalálni a fedezetet, s így itt az útépítés folytatását rövidesen megkezdik és még ebben az évben be is fejezik.

A legmagasabb kalóriával bíró hazai szénünk az
5500—6000 kalóriás

Tatai darabos szén és Tatai brikett

lökéletesen pótolja a külföldi szenet! Közölje kiadó-
hivatalunkkal szükségletét! — **Előfizetőinknek
jelentős árkedvezményt biztosítunk!**

Amagyar gyümölcsstermelés fellendítése

érdekében országos értekezlet volt a belügymi-
nisztériumban a szakminisztériumok és a fő-
ispánok részvételével.

A gyümölcsstermelő vármegyék főispánjai a be-
lügyi, kereskedelemügyi és földmivelésügyi miniszte-
riumok kiküldötteinek, valamint a Mezőgazdasági Ka-
mara elnökének részvételével nagyfontosságú országos
értekezletet tartottak a belügyminisztériumban a ma-
gyar gyümölcsstermelés fellendítése érdekében. Az ér-
tekezleten *Hedry Lőrinc dr.* Heves vármegye főispánja
is jelen volt.

Az értekezlet megállapításai szerint a magyar
gyümölcsstermelés három irányú beavatkozást igényel:

1. A termelés fejlesztése és racionalizálása.
2. A növényvédelem biztosabbá és olcsóbbá té-
tele.
3. Az értékesítés megszervezése.

Mind ezekhez szükség is, hogy a kormány mind-
azonok a vidékeken, ahol főképpen exportra alkalmas
gyümölcs termelhető, gyümölcsfa ültető akciót indít-
son. Ilyen helyen összefüggő gyümölcserdők létesül-
jenek. Akinek telke van, öt éves hitelre kapja meg
az illető kataszterében előírt gyümölcsfákat.

A növényvédelmi szerek forgalma ügyében 1932.
áprilisban kelt és augusztus 1-én életbelépő földmiv-
elésügyi miniszteri rendelet monopolisztikus helyzetet
teremt a kartellizált belföldi és a velük szövetséges
német kémiai iparnak. A gyümölcsstermelőknek tehát
itt is meg kell védeniök érdekeiket és megakadályozni
a kartell drágításait.

Az értékesítés előmozdításának eszközei: gyü-
mölcsraktárak létesítése, olcsóbb befőzési cukor a ház-
tartások és konzervgyárak részére, távolabbi orszá-
gokba kiszállítás céljaira gondoskodás megfelelő hűtő
kocsikról. Zöldhitelemintájára gyümölcsstermelési előleg.
Kiküszöbölése a vasuti tarifánál fennálló anomáliák-
nak. (Pl. Nagykőrösről Budapestre 1 q gyümölcs díja
vasuton 4 P. Teherautón 2 pengő volna, de ezt a
MAVART és MAVAG érdekében nem engedik.)

Az értekezlet elhatározta, hogy vármegyénként
megalakítják a Gyümölcsstermelő és Értékesítő Egye-
sületeket és ezeknek országos központi szervét: az
országos egyesületet.

**Kiadó és azonnal elfoglalható Egerben a régi, forgalmas
„KÉKSZŐLŐ” (Mózer) beszálló vendéglő** Szarvaslőr 2.
szám alatt, nagy kocsimahelyiséggel, 4 vendégszobával, 2 ga-
rageval, istállóval és nagy nyári szalattalival.
Ajánlatok: Eger, Széchenyi u. 47. szám alá küldendők, a gyecséri
KÁNITZ DEZSŐ címére. Csakis kaucióval rendel-
kezők ajánlata vetetik figyelembe.

Hirdetmény.

Az Apcvidéki Kőbányák rt. f. évi május hó
10-én tartott rendkívüli közgyűlésén a mérleg való-
d.ságáról szóló 7.000/925 P. M. sz. rendelet 12. §-a
alapján elhatározta, hogy úgy a hányadrészvényeket,
valamint az eddig be nem mutatott s 1/5 arányban
összevonás alá eső régi 200 K. n. é. részvényeket
új 60 P n. é. részvényekre kicseréli. Eleztképest fel-
hívjuk a hányadrészvény birtokosokat és az eddig
be nem mutatott régi 200 K. n. é. részvényeink bir-
tokosait, hogy hányadrészvényeiket, illetőleg a még
be nem mutatott régi részvényeiket a szükséges szám-
ban legkésőbb július hó 10-ig 60 P n. é. új részvé-
nyekre való kicserélés végett nyujtsák be.

Figyelmeztetjük érdekelt részvényeseinket, hogy
a fentemlített P. M. rendelet 13. §-ban foglaltak ért-
elmében a fenti záros határidő elteltével kicserélés
végett be nem mutatott hányadrészvényekre, illető-
leg régi részvényekre eső új részvényeket hiteles szem-
ély közbenjöttével nyilvános árverés után el fogjuk
adni s a vételár aránylagos részét a költségek levo-
nása mellett a még be nem mutatott hányadrészvé-
nyek, illetőleg régi részvények beszolgáltatása elle-
nében ki fogjuk fizetni.

Figyelmeztetjük továbbá érdekelt részvényese-
inket, hogy a fenti záros határidő elteltével úgy a
hányadrészvények, valamint a régi 200 K. n. é. rész-
vények egyébként hatályukat veszítik s azok alapján
a részvényeseiket megillető jogok a határidőn túl már
nem gyakorolhatók.

Eger, 1932 május 31.

Az igazgatóság.

Repcét, nagyobb uradalmi té-
telekben
keresnek.
Jelentse azonnal készletét és árárt
kiadóhivatalunkban **Hatvanba.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Vig Vilmos, Hatvan, Telefon 85.

Főmunkatárs: Relemen Andor, Eger.

Kéziratok előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhi-
vatal címére Hatvanba küldendők.

Hirdetések díjszabás szerint.

Heves vármegye határán Hatvanban álljon meg!

EGYEN! IGYON! (hevesmegyei bort) **VÁSÁROLJON!**

Az alábbi megbízható helyeken:

„Korona“
szálloda és étterem.
Tulajdonos: KUN DEZSŐ.
Nagyszerű kerthelyiség
a főút mentén!

Nemzeti
szálloda
és étterem.
Tulajdonos: Schwartz Emil.
Pompás terasz a Kossuth park
mellett!

Káposztás István
étterme és
szállodája
a vasúthoz vezető ut mellett.
●
GYÖNYÖRŰ, ÁRNYAS
KERTHELYISÉG.

Stiller Gyula
cukrászdájában
(Lakner ház.)
Friss kitűnő iz-
letes sütemény
f a g y l a l t
k a p h a t ó.

**KÓKAI és
SZULÁGYI**
személyautó fuva-
rozási vállalat.
Biztos,
kényelmes,
olcsó.
Telefon 118.

BORBÉLY és KRAMMER
HATVAN
TELEFON 80 SZ.
Foglalkozási ágak:
gépjavitó üzem, autó
és gépfelszerelési cik-
kek árusítása, szik-
vizgyár, daráló ma-
lom és hideg uton
történő szekérráfhu-
zás. Sfinx benzín
töltő és garage.

Blumenthal Béla
épületfa-kereskedése és
cementgyára.
Hatvan. Telefon 29.
Elsőrendű cementáruk!
Mindennemű építőanyag:
cement, téglák, cserép, nád, kőpor stb.
a legjobb minőségben kapható.

„Orion“
első rendű rá-
dió készülékei
FUCHS LAJOS
kerületi képviselő
üzletében kapha-
tók. Telefon 108.

Bindfeld Márkésfiai
részvénytársaság
épületfa kereskedő cégnél
a legmodernebb kivitelű
cementáruk és műkövek
beszerezhetők.
Hatvan. Telefon 30.

Országos hírű székfű kertészet!

Valósággal látványosság a NECKUEN HORST hatvani székfű kertészete.
ne mulassza el megtekinteni! Hirneves amerikai hatalmas nagyságú, speciál
kultura gyönyörű színekben. — A mostani ültetésre alkalmas fiatal amerikai székfű
palánták darabja 50 fillérért kapható. — Nagyobb vétel esetén árengedmény!
● A KIVÁLÓ SZAKEMBER BÁRMELY URASÁGI KERTÉSZET KERESKEDELMI
KERTÉSZETTÉ VALÓ ÁTALAKÍTÁSÁT VÁLLALJA.

Tel.: 140. Postafiók 12.

Árverési hirdetés

Dr. Vajda Lipót ügyvéd által képviselt Blazsek Lajos végrehajtató javára hátr. 48 P 50 fillér tőke, ennek 1932 évi május hó 25-től járó 8 % kamatai bíróság megállapított eddigi, valamint jelen tüzéssel felmerült költségek erejéig a hatvani kir. jbság 5230 1931 sz. végzésével elrendelt és 1932 február hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás során felülfoglalt és 1200 pengőre becsült ingóságokat, közöttük: butorok, hajtóköcsi stb. a Vht. 102. §-a alapján Hatvan községbe, végrehajtást szenvedettél 1932. évi július hó 4 napján de. 1/2 11 órára kitűzött bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében, esetleg a kikiáltási áron alul is, de legalább a becsérték 2/3-ad összegéért el fogom adni. Ezen árverést a Vh. nov. 20. §-a értelmében azon végrehajtók (csatlakozók) javára is kitűzöm, kik a hirdetésny kibocsátása napjáig a fenti ingókra kielégítési jogot szereztek és ellenük halasztó hatályu igénykereset nincs.

Hatvan, 1932. június hó 16 napján.

Karácsony Dezső
kir. bir. végrehajtó.

A gondos háziasszonynak minden **csütörtökön** első teendője, hogy fölkeresse **Hajdu Ármin** **üzletét,** ahc' friss pörkölésű elsőrendű **kávét** kap igen jutányos áron! Denaturált szesz nagyban és kicsinyben! — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölk! Saját érdeke parancsolja, hogy egyszer próbálja meg.

VIG FERENC
órász-ékszerész, varrógép és kerékpár kereskedő HATVAN.
Ajánlja dúsan felszerelt árujait úgymint órák, ékszerek, disztárgyak, varrógép, kerékpár és motorkerékpárok valamint alkatrészeit.
Kedvező részlet-fizetésre is kapható.

Kál-Kápolna
vasutállomás mögött
JUHÁSZ ISTVÁN
az egri „Korona” volt bérlőjének **VENDÉGLŐJE és SZÁLLODAJA**
Kitűnő magyar kongha — Kiváló egri fajborok
Ugyanott bérautó állomás.

BELL MIKLÓS
TÉGLA ÉS CSERÉPGYÁRA
MÁTRADERECSE.

Eger közelében, a Bükk vadregényes völgyében **a felsőtárkányi sziklaforrás vendéglő házi kezelésben**
Izletes hideg és meleg ételek!
Kitűnő egri borok!
A legideálisabb kirándulóhely.
Autobuszjárat!
Társasbédék, bankettek elkészítését, nyaralók ellátását mérsékelt áron vállaljuk. A községben lakásról gondoskodunk. Forráskezelőség. Felsőtárkány.

A „Hevesvármegyét” az egész vármegye területén minden községben olvassák! Ha eladni vagy venni akar, saját érdeke parancsolja, hogy itt hirdessen!

Központi iroda:
Horváth Mihály uca 874.
Nagy és kisméretű!
géptégla, hornyoltcserep!
A Hatvani Gőztégla és Cserépgyár r.-t. hatvani gyártelepén kitűnő minőségű.
Nagyméretű téglá Hornyoltcserep
Kisméretű „ Gőrcserep
TELEFON: VIDÉKI
Központi iroda 22. vizonteladókat
Gyártelep 31. keresünk.
Olcsó áron,-
részletfizetésre is kapható!